...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

...-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 21 (11619)
1968 оной январиин 25,
четверг

сэн 2 мүнгэн

Л. И. Брежнев Великобританиин премьер-министр Г. Вильсонтэй уулзаба

Албанай хэрэгээр СССР-тэ ерээд байһан Великобританиин премьер-министр Гарольд Вильсонтэй КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев январиин 23-да уулзажа, тэрээнтэй хөөрэлдөө.

Уласхоорондын байдалай зари... шухалын шухала асуудалнуудаа... тэрэшэлэн СССР Великобритан... хоёрой хоорондохи харилсаана... асуудалнуудаар тэдэнэр сэ... руунь хөөрэлдэжэ, һанамжануу... мэдэлсээ.

(ТАСС).

ПРОФСОЮЗАЙ СЪЕЗД ХААГДАБА

Ой модоной, саарһанай ба модо болбосоруулгын промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай съезд январиин 23-да хаагдаба. Тэрээндэ хабаадагшад энэ табан жэ... лэй һүүлшын хоёр жэлдэ дүүргэ... дэхэ зорилгонуудые хараалаа, г... рэнэй даалгабаринуудые болзо... һоонь урид дүүргэхые уряалаа.

(ТАСС).

...ХЭЛЭҺЭН ҮГЭДӨӨ ХҮРЭ, АБАҺАН УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭ

БУРЯАДАЙ АССР-эй ХҮДӨӨ АЖАХЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ 1968 ОНОЙ

СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

...нэр, Буряад ороной колхоз болон сов... тариашад, механизаторнууд, мал... үйлэдбэриин управленинүүдэй, ажахы... хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд, ...дай болон республикын партийна, со... профсоюзна органуудай түлөөлэгшэд, ...икын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүб... сугларжа, үнгэрһэн 1967 оной дүнгүү... бшэн хэлсээд, түсэбтэ табан жэлэй ...хи жэлдэ—1968 ондо бэелүүлхэ зо... удаа хараалһан байнабди.

...баярай жэл республикын бүхы колхоз ...совхозуудта совет гүрэнэй 50 жэлэй ...шэлэлдэ социалис мүрысөө үргэнөөр ...үлхэ тэмсэл дундуур үнгэрөө гэжэ ..., республикын зүблөөндэ хабаадагшад ...гаар тэмдэглэнэбди. Энэ мүрысөөн ...а үрэтэй байба. КПСС-эй ЦК-гай мар... 965 он), майн (1966 он) Пленумүүдэй Советскэ Союзай Коммунис партиин съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн. ...болон гүрэнэйнгөө сагүргэлжэ ургажа туһаламжые зүбөөр хэрэглэн, Буряад ...хүдөө нютагай ажалшад үйлэдбэреэ ...нь хүгжөөхэ, колхоз болон совхозуу... ...номико бэхижүүлхэ, газар тариалан ...мал ажалаа зүбөөр эрхилдэг болохо та... ...рим тэды амжалта түйлаһан байна.

...рһэн жэлдэ сагай уларилай зохид бэ... ...гаашье һаа, колхоз, совхозуудай тариа... ...эрэ орооһо тарианай болон бусад урга... ...дай муу бэшэ ургаса абтаа, дунда зэр... ...ктар бүриһөө 10,3 центнер тариан ху... ... Энээнэй ашаар республикамнай гү... ...тариа худалдаха түсэб, социалис уялга... амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаа. Гү... 90 мянган тонно тариа худалдаха тү... 110 мянган тонно тушааха социалис ...й байбал, Буряад ороной ажахынууд ...нойнгоо амбаарта 135,9 мянган тонно ...тариа оруулаа.

...ндэ тариа худалдаха талаар эгээн ехэ ...Бэшүүрэй аймагай ажалшад оруулаа. ...р 13 мянга 500 тонно түсэбтэй байбал, ...лэй пунктда 23349 тонно тариа ту... ...байна. Орооһо тариа тушаалгаар Зэ... ...магай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ...та түйлаа. Тус аймаг гүрэндөө 8300 ...тариа тушааха байбал, тэрэнээ 17558 ...хүргөө. Хяагтын аймаг 7500 тонно ...хын оронд гүрэндөө 12379 тонно та... ...шаагаа.

...нскын аймагай ажалшад гектар бүри... ...да зэргээр 15,5 центнер тариа хурьа... ...публика дотороо эгээн ехэ ургаса абаа. ...нгай ургаса дээшэлүүлжэ, орооһо ...абаха талаар Мухар-Шэбэрэй аймагай ...» колхоз шалгаржа гараа. Энэ колхоз ...406 гектар тарилгынгаа газарай гектар ...15,6 центнер орооһо абаа гэхэ гү, ...хыдөө 83170 центнер тариа хурьягаа. ...Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхоз ...нгаа гектар бүриһөө 14,9 центнер та... ...ряажа, бүхыдөө 90831 центнер орооһо ...жа, нилээд амжалтатай гараа. Мүн ...аймагай «Сибиряк» колхоз бүхы ...нгаа гектар бүриһөө 13,5 центнер та... ...ряажа, гүрэндөө түсэбһөө гадуур 5929 ...худалдаа.

...он тракторно-тариан ажалай бригадын ...заторнууд баян ургаса абаха арга ша... ...ай байһанаа харуулаа. Жэшээнь, Ка... ...аймагай Байгалай совхозой Нико... ...рович Николаевай хүтэлбэрилдэг бри... ...9 гектарай тус бүриһөө 19,9 центнер ...бажа шадаа. Мухар-Шэбэрэй аймагай ...кий» колхозой Степан Романович ...вой бригада 1419 гектарай га бүриһөө ...нтнер, Бэшүүрэй аймагай Калининай ...этэ колхозой Кирилл Федорович Тка... ...ригада 1006 гектарай тус бүриһөө 17 ..., Сэлэнгын аймагай XX партсъездын ...этэ колхозой В. Митаповай бригада ...ктарай га бүриһөө 15,1 центнер оро... ...ажа абаһан байна.

...аа үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэжэ аба... ...лөө тэмсэжэ, республикымнай олохон ...ууд, луговодуудай звенонууд сабша... ...харуулха талаар ехэ хүдэлмэри хэжэ, ...гооной ургаса дээшэлүүлжэ шадаа. ...н совхозой луговод Базар Гармажа... ...Шагдуров 82 гектар сабшалангай тус ...э 41 центнер, мүн энэ совхозой луго... ...нгэ Ринчинович Зубранов 73 гектар ...нгай га бүриһөө 34,3 центнер үбһэ ...а.

...н кукурузашад һайнаар хүдэлжэ га... ...шээнь, Бэшүүрэй аймагай Калининай ...этэ колхозой Николай Евдокимович ...евэй звено гектарай 310 центнер, мүн ...тын Улзыта Дамбаевич Дамбаевай ...300 центнер, Саланай совхозой Павел ...ович Аюшеевэй звено—289 центнер ...зын ногоон набша намаа ургуулжа

...эгшэ жэлдэ хартаабха ургуулха та... ...рим тэды амжалта түйлагдаа. Энээ... ...ар республикын колхоз болон совхо... ...рэндэ хартаабха худалдаха түсэбөө ...центээр үлүүлээ. Тэдэнэр мүн лэ гү... ...вощ худалдаха түсэбөө амжалтатай... ...үргэһэн байна.

...бликын колхоз болон совхозууд адуу... ...йнгаа ашаг шэмэ дээшэлүүлжэ, арга ...нуудаа зүбөөр хэрэглэжэ, гүрэндэ ..., үндэгэ, нооһо худалдаха уялгануу... ...үлэн дүүргээ. Энэ талаар Кабанскын, ...Үдын, Хориин, Сэлэнгын аймагууд ...э амжалтатай гаража, мал ажалай ...родуктнуудые гүрэндэ худалдаха уял... ...а бэелүүлһэн байна.

...ан уялгануудаа дүүргэхэ талаар сло... ...ахынууд, фермэнүүдэй коллективүүд ...дой бригаданууд, мүн олон һаалишад, ..., гахайшад, мал адуулагшад болон ...ад нилээд амжалтатай гараа. Жэ... «Байкал» племхоз үнгэрэгшэ жэлдэ ...һү худалдаха түсэбөө 24 процент, 18 процент, нооһо—2,9 дахин үлүүлэн ... Энэ ажахын үнеэн бүриһөө 4181 килограмм һүн һаагдаа гэхэ гү, али 1966 онойхитой жэшэхэдэ, 969 килограммаар дээшэлээ. Тус ажахын һаалишан З. Г. Максимова жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 5423 килограмм, А. А. Бронникова—5416 килограмм һү һаагаа.

Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой Дунда-Бухэнэй МТФ-гэй коллектив үнеэн бүриһөө 2648 килограмм һү һаажа, фермынгээ 196 үнеэдһээ 207 тугал абаа. Энэ фермын һаалишан Владимир Пурбуевич Гомбоев үнеэн бүриһөө 4880 килограмм һү һаажа, даалгагдаһан 13 үнеэдһээ 17 тугал абаһан байна. Тэрэшэлэн Сэлэнгын совхозой һаалишан Надежда Лазаревна Тадвашкина үнеэн бүриһөө 4650 килограмм һү һаажа, 17 үнеэдһээ 21 тугал абажа, гайхамшагта амжалта түйлаа. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Д. Д. Будажапова үнеэн бүриһөө 4362 килограмм һү һаажа, 14 үнеэдһээ 17 тугал абаа. Кабанскын совхозой һаалишан Зоя Петровна Аверина үнеэн бүриһөө 3032 килограмм һү һаагаа. Прибайкалиин аймагай Покровско фермын һаалишад үнеэн бүриһөө 2200 килограмм һү һааха уялгатай байбал, тэрэнээ 2544 килограммда хүргөө.

Колхоз, совхозуудта шадабаритай бэрхэ хонишод олошороо. Яруунын совхозой Цыдып Дылгырович Бадмаевай даадаг хонишодой бригада 100 хонин бүриһөө 111 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриһөө 4,1 килограмм нооһо хайшалаа. Зэдын аймагай Борьёогой совхозой ахалагша хонишон Дата-Цырен Дымбрылович Дуриновай бригада 120 хонин бүриһөө 106 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо хайшалжа абаа.

Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гахайшан Афимья Феофановна Васильева эхэ гахай бүриһөө 16,8 поршоонхо түлжүүлээ. Шергинскэ совхозой гахайшан Мария Владимировна Телешева 1967 ондо гахайнуудайнгаа шэгнүүрые сүүдхэдэ дунда зэргээр 507 граммаар нэмээжэ, бүхыдөө тэдэнэй шэгнүүр 472 центнерээр дээшэлүүлһэн байна.

Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой шубуушан Полина Александровна Орлова тахяа бүриһөө 176 үндэгэ суглуулаа.

Ойн баярай жэлдэ шэн габьяатайгаар ажаллаһан хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй тоо саашань олоор үргэлжэлүүлжэ болохо. Теэд хүдөөгэй ажалшадай Агууехэ Октябриин 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэжэ шангаар тэмсэһэниинь эндэ харуулагдаһан жэшээнүүд дээрэһээ элиржэ үгэнэ. Энэ һайн һайхан эрмэлзэлгэ хүсэлынь парти, правительствын зүгһөө үндэрөөр сэгнэгдөө. Абаһан социалис уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлһэнэйнь түлөө республикадамнай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Министрнүүдэй Соведэй болон ВЦСПС-эй Дурасхаалта туг барюулагдаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ тариашад, механизаторнууд, малшад, республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд агууехэ багша В. И. Ленинэй түрэһөөр зуун жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха, табан жэлэй түсэбэй даабарииe, мүн 1968 оной түсэбые болзорһоо урид бэелүүлхэ мүрысөө шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлбэ. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд түйлаһан амжалтануудаа батадхахын түлөө тэмсэхынгээ хажуугаар, тэрэнээ улам арьбадхажа, мүрысөөндэ шэнэ амжалта түйлажа, Эхэ ороноо баярлуулха хүсэлтэй.

Табан жэлэй түсэбые болзорһоо урид—1970 оной ноябриин долоон хүрэтэр дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн москвагайхидай, ленинградайхидай патриотическа үүсхэл Буряад ороной колхоз, совхозуудта халуунаар дэмжэгдэбэ. Москвагайхидай, ленинградайхидай үүсхэлые республика дотороо эгээн түрүүлэн Кабанскын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой, Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой ажалшад дэмжөө. Тэдэнэр 1968 ондо, мүн табан жэлэй удаадахи жэлнүүдтэ хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абажа, гүрэндөө худалдаха талаар дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абанхай.

Жэшээнь, Кабанскын аймагай совхозуудай хүдэлмэришэд 1968 ондо гектар бүриһөө 17 центнер орооһо, 105 центнер хартаабха абаха, үнеэн бүриһөө 2500 литр һү һаажа, гүрэндөө 12650 тонно һү худалдаха гэхэ гү, али 1970 ондо бэелүүлэгдэхээр хараалагдаһан түсэбһөө 1560 тонно ехэ һү тушааха гэжэ шиидээ. Гүрэндөө 51 мянган центнер мяха тушаажа, 1970 оной хэмжээндэ гараханьн. Бүхыдөө 56 мянган центнер хартаабха худалдагдаха. 1967 онойхитой сасуулхада, абтаһан бүхы продукциинь өөрын үнэ сэн 10 процентээр хямдаруулагдаха юм.

Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой ажалшад иимэ уялга абаа: 1968 ондо гектар бүриһөө 11 центнер орооһо тариа, 200 центнер кукурузын набша намаа, 20 центнер зелёнко, 11 центнер үбһэ абаха; 100 эхэ мал бүриһөө 90 тугал, 90 хурьга түлжүүлжэ, шахамал үхэрнүүдэй шэгнүүрые сүүдхэдэ 800 граммаар, түргэн зуурын түлжүүлгэдэ табигдаһан залуу малай шэгнүүрые 600 граммаар нэмээхэ.

Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд гектар бүриһөө 15 центнер тариа, 220 центнер кукурузын ногоо, 18 центнер үбһэ абахаар шиидээ. Тэдэнэр үнеэн бүриһөө 1800 килограмм һү һааха, хонин бүриһөө 3,3 килограмм нооһо абаха, 100 эхэ малһаа 90 тугал, 95 хурьга түлжүүлхэ уялга абанхай.

Табан жэлэй түсэбэй гурбадахи жэлдэ хараалагдаһан даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ гэһэн социалис мүрысөө республика дотороо үүсхэгшэдэй жэшээгээр арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэжэ, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ бии байгаа дутагдалнуудаа усадхажа, 1968 ондо орооһо тарианай болон бусад ургамалнуудай ургаса саашадань дээшэлүүлхэ, адууһа малай ашаг шэмэ ехэдхэхэ зорилгонуудые гаряашад, малшад, бригада, фермэ болон ажахынууд урдаа табинхай.

Ажахыгаа эрхилхэ, арга боломжонуудаа хэрэглэхэ талаар шиидхэгдээгүй зорилгонууд, горитой дутагдалнууд, алдуу эндүү үшөөл бии байһаар гэжэ бидэнэр ойлгонобди. Олохон ажахынуудта газар тариалан мууса эрхилэгдэнэ, үрэһэ хүрэнгэ һайжаруулха, уһа намаг хатааха, минеральна болон органическа үтэгжүүлгэ хэрэглэхэ, буртаг үбһэ ногоо үгы хэхэ зорилгоор гербицид хэрэглэхэ асуудалнуудта хүсэд анхарал табигданагүй. Ажахын гол баялиг—газар дайда олон нютагта ёһото эзэтэй болоодүй. Тэрэшэлэн машина, тракторнуудые ашаглаха хэрэгтэ горитой дутагдалнууд бии.

Зарим ажахынууд болон аймагуудта адууһа малай ашаг шэмэ бага байһаар, эхэ мал олоороо һубайрна, мал үхэл гарзада ороно. Олон һүрэг мал һайса бэлшээн, шахан таргалуулагданагүй. Энээнэй уршагһаа гүрэндэ туранхай, жэжэ мал тушаагдана. Хүдөө ажахын үйлэдбэриин технологиие нарижуулан һайжаруулха, ажал эмхидхэхэ түрүү арга дүршэл нэбтэрүүлхэ талаар бага хүдэлмэри хэгдэнэ. Мал ажалда, мүн тариан ажалда хүндэ хүшэр хүдэлмэриие оньһожоруулха, электрын хүсөөр хангаха хэрэг аали нобшоор бэелүүлэгдэнэ.

Экономическа хүдэлмэри хаа хаанагүй һайжаруулагдаа гэхын аргагүй. Олохон колхоз болон совхозуудта экономическа шэнжэлэлгын бюро эмхидхэгдээгүй байһаар. Зарим газарта тэрэ байгуулагдаашье һаа, мүртэй юумэ хэнэгүй. Үйлэдбэриин гол фонднуудые ашаглаха, хүдөө ажахын продукциин өөрын үные хямдаруулха гэхэ мэтэ экономическа асуудалнуудта ажахын хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд анхаралаа хандуулнагүй. Зүгөөр ажахынуудта экономическа хүдэлмэри һайнаар табижа шадаа һаа, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэдэ, ажахыгаа олзо оршотой болгохо хэрэгтэ нилээд нүлөөлхэ байһаниинь элитэ.

Табан жэлэй түсэбэй гурбадахи жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын тула газар тариалан болон мал ажалаа зүбөөр эрхилхэ, мүнгэ зөөридэ эзэн ёһоор хандаха, арга боломжонуудаа хүсэдөөр ашаглаха хэрэгтэ колхозой гэшүүн, совхозой хүдэлмэришэн бүхэниие, мэргэжэлтэ, хүтэлбэрилэгшэ бүхэнэй хүсые элсүүлхэ, хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абахын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала гэжэ бидэнэр, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад, тоолонобди.

Табан жэлэй түсэбые болзорһоо урид бэелүүлхын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ гэшэ КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэриие амжалтатайгаар дүүргэхэдэ, Эхэ ороной экономикые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэдэ, Совет гүрэнэй хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, арад зоной экономическа байдалые саашадань дээшэлүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ удха шанартай юм гэжэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон ВЦСПС-эй тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

Бидэнэр, колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, колхоз, совхозуудай, районно болон республиканска органуудай хүтэлбэрилэгшэд, үнгэрһэн 1967 оной ажахын жэлэй дүнгүүдые гаргахадаа, 1968 ондо доро дурсагдаһан социалис уялгануудые абанабди:

1. Газар тариалангые бүри һайнаар эрхилһэнэй, үрэһэ ургуулан абалгые һайжаруулһанай, минеральна ба органическа үтэгжүүлгэнүүдые һайнаар хэрэглэһэнэй ашаар тарилгынгаа бүхы талмайн гектар бүриһөө 11 центнер орооһо тариа, 85 центнер хартаабха, 137 центнер овощ абахабди.

Гүрэндэ 111,5 мянган тонно орооһо тариа, 23 мянган тонно хартаабха, 14,5 мянган тонно овощ худалдаха байнабди.

Түнхэнэй аймагай ажахынууд гектар бүриһөө 13 центнер орооһо тариа, 100 центнер хартаабха, Прибайкалиин аймагай ажахынууд—15 центнер орооһо тариа, Мухар-Шэбэрэй аймагай—12,6 центнер орооһо тариа, Бэшүүрэй аймагай—11,6 центнер орооһо тариа хуряаха уялга абаба.

Полиин ургасые дээшэлүүлхэ хэдэ хэдэн агротехническа хэмжээнүүдые бэелүүлэн, нэгэ миллион 300 мянган тоннноһоо бага бэшэ наг шэбхэ гаргажа тараахабди, тариан ажалай бүхы ажахынуудта севооборот байгуулжа түгэсхэхэ. 10,2 мянган гектар шэнэ газар хахалан элдүүрилхэ байнабди. Уһалагдадаг газарайнгаа бүхы талмайе шанар һайнтайгаар уһалхабди.

1968 ондо илангаяа шэниисэ, обёос, ешмээн, горох гэхэ зэргын ургамалнуудые һайн сортын үрэһөөр тарилга улам саашадаа үргэлжэлүүлэгдэхэ. Паар болон намарай паар хаһа сагсоонь хахалха ба элдүүрилэн харууһалха хэрэгтэ тусхай анхарал хандуулагдаха. Эдэ бүхы хүдэлмэри хэхын хажуугаар буртаг үбһэн хаа хаанагүй усадхагдаха болоно.

2. Тэжээл бүри элбэгээр абаха үндэһэ һүүриие бэхижүүлхэ гээшэ малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ шухалын шухала эшэ үндэһэн болоно. Тэжээлэй ургамалнуудай болон хээрын сабшалангай ургасые дээшэлүүлхэ гээшэ энэ жэлдэ манай гол зорилгонуудай нэгэн болоно. Кукуруза ургуулагшад гектар бүриһөө 120 центнер эшэ набша хуряажа абахабди гэжэ найдуулаа. Сабшалангай гектар бүриһөө 10 центнер, тэрэ тоодо уһалагдадаг сабшалангай—15 центнер үбһэ хуряахабди. Энэ зорилго дүүргэхын тулада 13,7 мянган гектар газар үтэгжүүлхын тулада 570 мянган тоннноһоо бага бэшэ шэбхэ тараахабди. 9 мянган гектар сабшалан хүсэд һайн болгогдохо, 51,3 мянган гектар газар борнойлогдохо, дисковалагдаха, болдогуудынь отологдохо; 3000 гектар намаг газарые хатааха, 33 мянган гектар бэлшээри уһажуулагдаха байна.

3. Колхоз, совхозуудай машинно-тракторна паркые эзэн ёһоор хэрэглэхэ, полевой хүдэлмэриин үедэ тракторнуудые хоёр халаан соо хэрэглэлгые хаа хаанагүй хангаха, условно трактор бүхэнэй бүтээсын 400 гектарһаа бага бэшэ байхын түлөө тэмсэхэ байнабди.

4. 1968 ондо 2100 трактористнууд машинистнүүдые, 700 комбайнер, шофер ба мал ажалай фермэнүүдые хангаха механизаторнуудые, машинаар үнеэ һаалгын 1300 мастерые бэлэдхэхэбди. Механизаторнуудай мэргэжэл ба классые дээшэлүүлхэ зорилгоор бүхы ажахынуудта олониитын һуралсал эмхидхэхэ

5. Гүрэндэ 48,6 мянган тонно гү, али түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 2,6 мянган тонноор ехэ мяха, 124,64 мянган тонно гү, али түсэбөөр хараалагдаһанһаа 8,4 мянган тонноор ехэ һү, 5,3 мянган тонно гү, али түсэбһөө 300 тонноор ехэ нооһо, 32 миллион монсогор үндэгэ худалдахабди.

6. Зоотехническэ хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэжэ, мал болон шубуу харууһалха ба элеэлүүлхэ научна талаараа үндэһэлэн баримталагдаһан онол аргануудые нэбтэрүүлжэ, 1968 ондо үнеэн бүриһөө 1600 килограмм хүрэтэр һү һаадаг, хонин бүриһөө 2,8 килограмм нооһо хайшалдаг, үндэгэлдэг тахяа бүриһөө 110 үндэгэ абадаг болохобди; залуу эбэртэ бодо малай шэгнүүрэй сүүдхэ бүриин дунда зэргын нэмэлгые 500 грамм хүрэтэр, шахабарида байхадань 800 грамм хүрэтэр, гахайн шэгнүүрые 300 грамм, шахалгын үедэ—400 грамм хүрэтэр нэмээдэг байхабди.

Зунай үедэ тэжээлэй элбэг байхада мал олоор шахажа таргалуулха, тэрээнэй тулада хада газарай, холын бэлшээринүүдые, ойн сооргой болон модонойнь отологдоһон газарнуудые хэрэглэхэ байнабди. Тэрэшэлэн шубуунай фермэ шадарай участогуудта, хахалагдадаг газарта нэгэ жэлэй ургамалнуудые тарихабди. Зунай бэлшээжэ таргалуулгын үедэ эбэртэ бодо малай толгой бүриин шэгнүүрэй зуун килограммаар нэмэхын түлөө тэмсэл хэгдэхэ.

Прибайкалиин, Сэлэнгын, Кабанскын аймагуудай колхоз, совхозууд үнеэн бүриһөө 2100—2500 килограмм хүрэтэр һү һаадаг болохо; Улаан-Үдын, Сэлэнгын, Зэдын, Бэшүүрэй, Мухар-Шэбэрэй, Яруунын аймагуудай ажахынууд хонин бүриһөө нооһо хайшалалгые 3—3,5 килограмм хүрэтэр дээшэлүүлхэ.

1968 ондо республикамнай бүхы дээрээ 100 эхэ мал бүриһөө 84 тугал, 83 хурьга, үсхэбэридэ байһан эхэ гахай бүриһөө 14 поршоонхо, адуун һүрэгэй 100 гүүн бүриһөө 70 унагэ абаха.

7. Колхоз, совхозуудта малай үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэриие шангадхаха, һайн үүлтэрэй буха, хүсануудые эгээн лэ ашагтайгаар хэрэглэхэ, малые искусственнаар үрэжүүлгые үргэнөөр хэрэглэхэ байнабди.

8. Мал ажалдахи хүшэр хүдэлмэриие үргэнөөр оньһожоруулха, юумэеэ алмаха, арьбалхын түлөө тэмсэхэ, тэжээлээ гамтайгаар хэрэглэхэ, тэрэнэй ашаар ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үнэ хямдаруулха байнабди. Тингэжэ һү һаалга ба мяха абалгаар гарзада орохо ябадал усадхагдаха байна.

Мал ажалай талаар абтаһан уялгануудые дүүргэхэ харюусалгатай зорилгонуудые шиидхэлгэ малай энэ жэлэй үбэлжэлгын ямараар үнгэрэгэлгэһөө нилээд ехээр дулдыдаха болоно. Тиимэһээ үбэлэй сагта малаа эмхитэйгээр, гарзалалга багатайгаар харууһалхын тулада эрхэ хүсэ болон шадабаряа эгээн лэ ехээр гаргаха гээшэ фермэ, гүүртэ, отарын хүдэлмэрилэгшэдэй, ажахынуудай мэргэжэлтэд ба хүтэлбэрилэгшэдэй, бүхы колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно.

9. Мал ажалай фермэнүүд, полевой стануудай дээрэ культурно-ажаһуудалай болон байрын гэрнүүдые бариха, столовонуудые, улаан булангуудые түхеэрхэ, тэдэниие радио, библиотекэ, журналнууд болон бусад шухала түхеэрэлгэнүүдээр хангаха, ажалшадта кино хаһа саг соонь харуулалгые, уран һайханай бүлгэмүүдэй концертнүүдые эмхидхэхэ байнабди.

10. Колхоз, совхозуудта экономическа хүдэлмэри һайжаруулгын тусгаар удха шанартай байһан дээрэһээ ажалай бүтээсые 9—10 процентээр дээшэлүүлхэ, гол фонднуудые 10 процентээр нэмээхэ, гаргадаг продукциингаа өөрын үные 7 процентээр хямдаруулха, үйлэдбэриин ашаг олзотой байлгые 8—10 процентээр дээшэлүүлхэ ябадалые хойшолуулашагүй зорилго болгон табинабди. Эдэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада ажал ба үйлэдбэриие эмхидхэлгые үндэһөөрнь һайжаруулхын, хүндэ хүшэр хүдэлмэри, илангаяа мал ажалдахи иимэ хүдэлмэриие бүри ехээр оньһожоруулхын, бүхы һалбаринуудта ажалай тоосоо хэрэглэдэг болохын түлөө тэмсэхэ хэрэгтэй болоно.

11. Мелиорациин ба уһанай ажахын министерствын системын хүдэлмэрилэгшэд 1968 ондо 1200 гектар газар нэмэжэ уһалагдадаг болгохо, 2700 гектар талмай дээрэхи уһалууриин системые шэнэдхэн һэльбэхэ; 3 мянган гектар намаг газарые хатааха гэһэн уялгануудые абаа. Шэнэ газар элдүүрилхэ, 9,5 мянган гү, али түсэбөөр хараалагдаһанһаа 2,5 мянган гектараар ехэ талмайтай сабшалан үндэһөөрнь һайжаруулха, ажахы доторой уһалууриин һубаг ханаабуудые сэбэрлэхэ бүхы газарай хүдэлмэриие колхоз, совхозуудтай баталагдаһан договорой ёһоор өөһэдынгөө хүсөөр дүүргэхэ байна.

Уһагүй хуурай 33 мянган гектар талмайтай бэлшээриие уһажуулха түсэбые болзорһоонь урид, жэлэй түрүүшын хахадта дүүргэхэ. Техникые бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, условно трактор бүхэнэй бүтээсые 500-һаа үсөөн бэшэ гектарта хүргэхэ, хүдэлмэриингөө өөрын үные 3 процентээр хямдаруулха.

12. Заһабарилгын заводуудай, барилга-хэбсаралгын управленинүүдэй, «Сельхозтехникын» районно нэгэдэлнүүд болон отделенинүүдэй хүдэлмэришэд ба алба хаагшад энэ оной майн 1 хүрэтэр заһабарилгын I ба II кварталнуудай түсэбүүдые дүүргэхэ уялга абаа. Колхоз, совхозуудай, хүдөө ажахын бусад предприятинуудай 870 трактор, 600 автомобиль, 650 тракторна, 1300 автомобильна двигательнүүдые 1968 ондо тэдэнэр эрхим шанартайгаар заһабарилха, колхоз, совхозуудта зорюулан хэгдэхэ заһабарилгын хүдэлмэриин өөрын үные түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 2 процент ехээр хямдаруулха байна.

Полевой хүдэлмэриин эхилхэ хүрэтэр «Сельхозтехникын» хүсэ ба зөөреэр колхоз, совхозуудта 10 мянган тонно минеральна үтэгжүүлгэ зөөжэ абаашагдаха, үйлэдбэридэ хэрэгтэй бүхы эд бараан нэгэ газарһаа эмхидхэгдэхэ юм.

«Сельхозтехникын» автотранспортаар колхоз, совхозуудта 300 мянган тонно хүдөө ажахын ашаан зөөгдэхэ. 30 мянган тонно торфоминеральна холисо бэлэдхэжэ, полинууд дээрэ гаргаха. Ой модо ба бургааһа шугы сэбэрлэгдэжэ, 4250 гектар шэнэ газар ашаглалгада үгтэхэ байна.

Ургаса хуряалгын эхилхэ хүрэтэр орооһо тариа хатаадаг 13 оньһожоруулагдаһан пункт байгуулха, орооһо тариа хадагалхын тулада 30 мянган дүрбэлжэн метр талмай асфальтаар хушагдаха.

Зургаа мянган толгой эбэртэ бодо малай байдаг фермэнүүдые, 10 мянган толгой гахайн фермэнүүдые уһаар хангалгые, 6 мянган толгой эбэртэ бодо малай байдаг фермэнүүдые, 10 мянган толгой гахайн байдаг фермэнүүдые шабааһа шэбхэһээнь сэбэрлэлгые оньһожоруулха. Эбэртэ бодо малай 6, гахайн 5 фермэнүүдэй хүдэлмэриие үргэлжэдэнь оньһожоруулха.

Фермэнүүдтэ 20 комплект үнеэ һаалгын агрегадуудые тодхохо. Аймаг бүхэндэ һү һаалиин хоёрһоо үсөөн бэшэ фермые техническэ талаар хангалгые бэедээ даажа абаха.

13. Республикын колхоз, совхозуудта үйлэдбэриин, гэр байрын культурно-ажаһуудалай, медицинскэ, хүүгэдэй, худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай болон бусад байшангууд һүүлэй жэлнүүдтэ олоор болхогдоно болбосон зохид болгохо талаар зарим хүдэлмэри хэгдэнэ. Гэбэшье хүдөө нютагуудтахи барилга, хүдөө тосхонуудые шэнэдхэн байгуулга, тэдэниие болбосон зохид болгохо, модо таримжа ногооруулха хэрэг мүнөөнэй эрилтэнүүдтэ харюусажа шаданагүй. Водопровод, канализаци болон бусад юумэнүүдээр хангагдаһан аятай зохид гэрнүүдтэ ажаһуухые колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд ба мэргэжэлтэд хүсэнэ.

Хүдөө тосхонуудые шэнэдхэхын, тэдэниие түсэблэн барилгада, архитектурна талаарнь найруулгада гурим тогтоохын тулада ёһотойл оролдолго гаргаха саг тулажа ерээ гэжэ бидэнэр тоолонобди. Болбосон зохид байрын гэрнүүдые, һургуулинууд, больницанууд, культурын байшангууд, паркнууд, стадионууд, магазинууд, столовонууд, кафе, ателье, хубсаһа оёдог газар, бани болон пекарнинуудые олоор бариха, һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо, модо тарижа ногооруулха хүдэлмэри эмхитэйгээр хэхэ шухала.

Ойрын жэлнүүдтэ манай хүдөө тосхонуудай аятай зохид гэр байрануудтай, культурно-ажаһуудалай байшангуудтай, стадионуудтай, паркнуудтай, амаралтын байшантай, магазин болон столовотой болохын тулада энэ асуудал зүбшэн хэлсэхыень ба хүдөө тосхонуудые шэнэдхэн байгуулха хүдэлмэри түсэбэй ёһоор эмхитэйгээр хэхыень уряалан бүхы колхознигуудта, совхозуудай хүдэлмэришэдтэ бидэнэр ханданабди.

14. Энэ 1968 оной хүдөө ажахын жэлэй ээлжээтэ зорилгонуудые зүбшэн хэлсэхэдээ, бидэнэр, республиканска зүблөөндэ хабаадагшад республикын хүдөө ажахын үйлэдбэриин саашанхи хүгжэлтын, табан жэлэй даалгабаринуудай дүүргэлтын саашанхи хараа замуудые хаража үзөөбди. Республикын бүхы колхоз, совхозуудай бусад хүдөө ажахын предприятинуудай абаһан социалис уялгануудай үндэһөөр бидэнэр хадаа хүдөө ажахын продуктнуудые абаха ба гүрэндэ худалдаха талаар хараалһан түсэбүүдээ болзорһоонь урид, 1970 оной ноябриин 7 хүрэтэр дүүргэхын, горитойгоор үлүүлэн дүүргэхын, республикын хүдөө ажахын саашанхи шууд сэхэ дэбжэлтэ хангахын, газар тариалан болон мал ажалые бүри болбосороноор эрхилдэг болохын, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, продукциин өөрын үнэ хямдаруулхын, үйлэдбэриин ашаүрые шууд дээшэлүүлхын тулада бидэнэр бүхы хүсэ шадалаа зорюулхабди.

Гурбадахи табан жэлэй даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө заншалта социалис мүрысөөгөө 1968 ондо үргэлжэлүүлээ гэжэ республикын ба Шэтын областиин хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ бидэнэр ханданабди.

* * *

Газар тариалангай болон мал ажалай бүхы түхэлэй продукциие абаха, гүрэндэ худалдаха талаар гурбадахи табан жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхы ажахынууд, бригаданууд, отрядууд болон фермэнүүдтэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхыень бүхы колхознигууд, совхозуудай, «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй, Мелиорациин ба уһанай ажахын министерствын, «Скотооткорм» ба «Птицепром» гэжэ трестнүүдэй хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэдые хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республиканска зүблөөн уряална.

(Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн дээрэ абтаба).

ОНЬhОН АРГААР

ЯРУУНА. (Телефоноор абтаба). Паар болгогдоhон газарта наг шэбхэ зөөгдэжэ байна. Мүнөө жэлдэ Исэнгын совхоздо оньhожоруулагдаhан отряд эмхидхэгдэжэ, тэрэниие механизатор Роман Шурыхин хүтэлбэрилнэ. Тус отрядта техникэ, зэмсэгүүд олон. Ашаа тээдэг машина, бульдозер, тракторай хоорбонууд үгтэнхэй.

Нүхэр Шурыхинай хүтэлдэг отрядта залуушуул олоороо хүдэлнэ. Тиигээд «Залуушуулай отряд» гэжэ нэрлэгдээ. ПТУ-да hуража механизатор болоhон Юрий Минеев, Анатолий Мохов гэгшэд хүдэлнэ. Тэдэнэр hургуулиингаа hүүлээр техникэ, зэмсэгыень заhабарилалсаад, оньhожоруулагдаhан отрядта ороо.

Мүнөө отрядайхид Алтан гэжэ газарта наг шэбхэ зөөжэ захалаа.

Ж. ЦЫДЫПОВ.

ҮГЭДӨӨ ХҮРЭХЭНЬ ЛАБТАЙ

Нёдондо Михаил Егорович Мясниковой даадаг отарынхид зуун хонин бүриhөө зуун долоон хурьга абажа, республикын түрүү хонишодой зэргэдэ гараhан. Мүнөө жэл тэдэнэр баhал нёдондонойхиhоо дутуугүй амжалта туйлаха хүсэлтэй.

Найдамтай бэрхэ хонишод Авакум Афанасьев, Леон Власов, Василий Трифонов гэгшэдэй гараар мүнөө аяар 470 хурьган абтажа, hайнаар түлжүүлэгдэжэ байна. Хурьгадайнь байра соо арюун сэбэр, дулаан. Абтаhан хурьгадаа нэгэ хэмээр, саг соонь хүхүүлнэ.

Колхозой, мүн аймагай эрхим бригадын хонишодой хэлэhэн үгэдөө хүрэхэнь лабтай.

З. ТЭЛИН.
Улаан-Үдын аймаг.

УЛААН ТУГТАН

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ модошод табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ гэhэн Москва, Ленинградай предприятинуудай үүсхэлые халуунаар дэмжээд, социалис мүрысөөндэ оролсоhон байна.

Хурамхаанай леспромхозой модо бэлэдхэлэй Майска пунктын хүдэлмэришэд декабрь hарын ажалай дүнгөөр социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараа. Тэдэнэр энэ hарынгаа түсэб 124 процент дүүргээд, даабариhаа галуур 3000 кубометр модо бэлэдхэhэн, шэрэhэн байна. Мүн 2000 түхэригэй алмалта хэгдээ.

Социалис мүрысөөндэ шалгарhан тус пунктын модошод «Забайкаллес» комбинадай болон ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай обкомой дамжуулгын Улаан тугта, 1000 түхэригэй 1-дэхи мүнгэн шанда хүртэбэ.

Итанцын леспромхозой Ирхилигэй пунктын коллектив 2-дохи мүнгэн шанда хүртөө.

Нүхэр Машановай даадаг участок мастерска участогуудай дундаhаа түрүүлбэ. Хандагатайн леспромхозой энэ участок Улаан туг 1-дэхи мүнгэн шантайгаар абаба. Худанай леспромхозой мастер Кареловай, Итанцын леспромхозой Емельяновай даадаг участогуудай модошод 2-дохи мүнгэн шанда хүртэhэн байна.

Н. ТЮРНЕВ.

ХОЁР ДАХИН ЕХЭЭР

Элдэб янзын жэмэсээр, овощоор консервэ үйлэдбэрилдэг Үнэгэтэйн заводой коллектив гурэнэй түсэб, абаhан социалис уялгаяа hайнаар дүүргэнэ. Заводой коллектив 1967 ониие амжалтатайгаар түгэсхөөд, энэ жэлдэ бүри ехэ бүтээсэ туйлаха зорилго урдаа табиhан юм.

Тэдэнэр энэ зорилгоёо бодото дээрэнь бэелүүлжэ эхилээ. Түсэбэй ёhоор январь соо 170 мянган туб консервэ үйлэдбэрилхэ аад, 20 хоногой туршада 165 мянган туб элдэб консервэ үйлэдбэрилhэн байна. Фруктово консервэ үйлэдбэрилхэ даабаряа хоёр дахин үлүүлэн дүүргэв. Хуурай кисель бэлдэхэ hарын түсэб 4 тонноор үлүүлэн дүүргэгдээ.

Консервэ үйлэдбэрилэгшэд табан жэлэй гурбадахи жэлэй даабарине декабриин нэгэн болотор дүүргэхэ, түсэбhөө галуур хэдэ мянган түхэригэй продукци гаргаха гэжэ хараалhан байна. Хэлэhэн үгэдөө хүрэхэ арга боломжо эндэ дүүрэн бии.

А. ЕФРЕМОВ.

ШЭНЭ ПРОДУКЦИ

Үнгэрhэн жэлдэ заводоймнай коллектив харюусалгатай зорилгонуудые дүүргэhэн юм. Тэдэнэй нэгэн — шэнэ продукци болоно. 10 тоннын ашаа үргэхэ К10-14 түхэлэй автомобильна кран, 110 киловатт хүсэтэй электродвигатель бүтээлгэ дээрэ заводоймнай олохон хүдэлмэришэд тэсэбэритэйгээр ажаллажа гараа.

Шэнэ продукци бүтээхэ хэрэгсэл, материал түрүүшээр дуталдаа. Шэнэ түхэлэй автокран, электродвигатель хэхээр үйлэдбэреэ бэлэдхэхэтэйгээ хамта, бүтээжэ байhан продукциингаа түсэб дүүргэхэ хэрэгтэй. Слесарь, токарь, фрезеровщигууд, ондоо мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд түсхай чертеж шудалжа ороо. Конструкторнууд чертеж шудалхадань хүдэлмэришэдтэ туhаламжа хүргэhэн, тэрэниие хубилган hайжаруулhан байна.

Бэлэн болгогдоhон автокран туршагдажа эхилээ. 600 километртэ, заримдаа харгыгүй газараар тэрэ ябуулагдаба. Коммунис ажалай ударник, эрхим крановщик Иван Паньковто тэрэ кран туршаха хүндэтэ даабари үгтөө hэн. Заводой техническэ хиналтын таhагай начальник Михаил Кубальский, мастер Виктор Губко крановщик-жолоошон Г. Р. Паньковтой сугтаа машинын кабина соо ябалсажа, шалгалта хэлсээ. Тэдэнэр приборнуудые хинан шалгаhан, али болохоор туршажа үзэhэн байна. Кранай ашаглалгада хэр найдамтай байхань наринаар шалгагдаа. Габэшье туршалга hайнаар үнгэргөө. Кранай узел, детальнуудай бүхөөр гагнагдаhан, техническэ бүхы эрилтын hайнаар дүүргэгдэhэн элирүүлэгдээ.

Слесарьнууд, коммунис ажалай ударнигууд Владимир Калашников, Константин Кузнецов, гагнууршан Геннадий Хайбулин гэгшэд шэнэ түхэлэй автокран hайн шанартайгаар бүтээхэ гэжэ ехэ оролдолго гаргаhан юм. Энэ автокран урдань бүтээгдэдэг К-61А кранhаа хүсөөр нилээд ехэ. Шэнэ автокран 4 тонно ашаа үлүү үргэжэ, түрүүшынхиhээ үшөө 7 метр үндэртэ хүргэхэ аргатай. hаяар хоёрдохи автокран хабсаргагдажа дүүргэгдэхэнь.

Табан жэлэй гурбадахи жэлэй туршада шэнэ түхэлэй 50 автокран бүтээгдэхэ юм. Энэ автокран барилгын талмайнуудта, арадай ажахын hалбаринуудта шухала хэрэгтэй.

Электромеханическа цехэй коллектив шэнэ продуци бүтээхэ талаар горитой бэлэдхэл хээ. Ондоо түхэлэй электродвигатель бүтээхэ даабари цехэй эрхим хүдэлмэришэд, коммунис ажалай ударнигууд Екатерина [...] Дара Губдутова, Миро[...] безская, Юрий Полуян[...] рий Красиков, Бадмата[...] лов, Ксения Грешнина [...] үгтэhэн байна.

Энэ электродвигате[...] үдэрэй хугасаада [...] станцида шалгагдажа [...] хэй техническэ хинал[...] гай ахалагша мастер [...] Григорьевич Гужванс [...] хинан шалгана.

— Шэнэ түхэлэй эл[...] гатель урдын двигател[...] шье талаараа hайн, — гэ[...] Гужванс хөөрэнэ. Тэрэн[...] 10 киловаттаар ехэ. [...] шэгнүүрынь 225 кило[...] хүнгэн. Шанарынь эрхи[...]

Цехэй коллектив янва[...] туршада шэнэ түхэлэй 9 [...] двигатель бүтээхэ да[...] Жэлэй туршада яhала [...] гатель бүтээгдэхэ байна[...] шэгнүүртэй электрическа[...] машина бүтээдэг [...] ашаар ехэ хэмжээнэй [...] лад алмагдаха юм.

Заводой шэнэ продук[...] дай ажахын олон hалба[...] рэглэгдэхэ, ондоо гүрэн[...] эльгээгдэхэ байна.

Н. ДЕ[...]
заводой экон[...]

КОММУНИСТ ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

ПАРТИЙНА ДААБАРИ

ИВАН НИКОЛАЕВИЧ КАРНАКОВ хүндэтэй партийна даабаритай юм. Шэлэй заводой хэблэл тараха, тэрэ хэрэгэй удха шанарые ойлгуулха соведэй түрүүлэгшээр хүдэлжэ эхилhээр табан жэлhээ үлүү болобо. Иингэжэ энэ тушаалда даданхай, мэргэжэнхэй коммунист юм.

Даруу зантай, коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болоhон Иван Николаевич энэ завод дээрэ 18 жэлдэ хүдэлнэ. Тиихэ үедөө юрын хэблэл тараагша гэhэн партийна даабаритай нилээд удаан сагта ябаа. Заводойнгоо, коллектив бүхэнэй байдал hайн мэдэхэ, олониие таниха болоhон хүн гээшэ.

Үнэхөөрөө нүхэр Карнаковой хүтэлбэрилдэг заводой дэргэдэхи совет хадаа газетэ, журналнуудые тарааха хэрэгтэ горитой үүргэ дүүргэдэг байна. Сугтаа хүдэлдэг нүхэдынь шье эдэбхитэй хүнүүд. Туhалагшанарынь аяар 36 хүн шуу. Тэдэнэр ганса захил абаад hуудаг бэшэ, харин хэблэл тараалгын хаhын ороходо цех бүхэндэ харуулан ойлгуулха агитаци дэлгэдэг, уряа бэшэдэг, газетэ, журнал бүхэнэй удхые, гол зорилгыень олондо тайлбарилжа үгэдэг заншал тогтоонхой. Заводой улаан буланда, библиотекэдэ газетэ, журналнуудай выставкэ эмхидхэдэг юм.

— Юумые бодото бэеэрнь харуулха гээшэ ехэл туhатай зүйл гэжэ hанагшаб. Гол удхатайнь танилсаад байхадаа, хүнүүн олон юумэ толгойдоо шэбшэхэ байха. — гэжэ Иван Николаевич хэлэдэг юм.

Газетэ, журналда захил абаха сагай эхилхэhээ бүри урид эндэ бэлэдхэл хэжэ эхилдэг. Нёдондо үшөө август hарада газетэ, журналнуудта захил абадаг ниитын этигэмжэтэдэй, агитатор, пропагандистнуудай, цехэй партийна, эхин организацинуудай секретарьнарай түрүүшын зүблөө үнгэргэhэн байгаа. Тэндэ хэблэлэй каталогтай танилсуулhан, үнэ сэнгыень хэлэжэ, энэ хүдэлмэриие яажа үнгэргэхэ тухай заабари үгэhэн байгаа. Цехүүдэй улаан булан бүхэндэ совет хэблэлэй удха шанар тухай хөөрэлдөө эмхидхэбэ. Иигэжэ ниитын эдэ ажал ябуулагшад хүдэлмэрилэгшэ бүхэнтэй хөөрэлдэжэ эхилhэн байгаа.

Соведэй түрүүлэгшын оролдоhон хэрэг, эмхидхэhэн бэлэдхэлэй хүдэлмэри ашаяа hайнаар харюулаа. Заводой хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад 1967 ондо 3262 хэhэг газетэ, журналнуудые хамтадаа 9268 түхэригтэ захюулhан hаа, харин энэ жэлдэ тэрэнь үшөө олон болоhон байха юм. Зарим хүнүүд арбаад, тэрэнhээ олоншье газетэ, журналнуудые абана. Коммунист бүхэн партийна алибаа журнал захинхай. Заводой хүдэлмэрилэгшэдэй 1968 ондо захиhан хэблэл бүхэли жэлээр түлэглэнхэй бшуу.

— Хамаг хүдэлмэримнай хүүсэхэ сэбэрээр бүтэшэнэ гэхын аргагүй даа. Элдэб юумэн ушардаг гээшэ. Электроцехэй хүдэлмэрилэгшэ Никитин газетэ, журналнуудые угаа эдэбхитэйгээр захидаг хүн юм hэн. Харин «газетэ захихаяа огто арсаба» гэжэ тээсгэн цехhээнь мэдээсэбэ. Юун болоо, ямар гээшэб гэжэ мэдэхэ хэрэгтэй болоо hааб даа. Почтоорхин лэ тэрэнэй дура гутааhан байба. Захиhан газетэнүүдыень саг соонь асардаггүй, таhалдуулдаг байгаа бшуу. Зорюута почто ошожо, тэндэхи хүнүүдтэй шангахан хөөрэлдэхэ саг болоо hэн, — гэжэ энэ нүхэр хөөрэнэ.

Партийна даабаридаа харюусалгатайгаар, үнэн зүрхэнhөө хандадаг байhаараа Иван Николаевич шухала удхатай хүдэлмэриие эмхи гуримтайгаар, hайн үрэ дүнтэйгөөр ябуулна ха юм. Хэблэл тарааха үедөө республикынгаа газетэнүүдые, «Байгал» журнал, «Агитаторай блокнот» олоор захюулхые ехэ оролдодог шуу. Энэ жэлдэ 900 шахуу хүн «Правда Бурятии» газетэ абажа байна.

Н. ХАЗАГАЕВ.

Ленинэй орденто Улаан-Үдын локомотив-вагон заhабарилгын заводой модельнэ цехэй коллектив предприяти соогоо түрүү hуурида ходо ябадаг юм. Тэдэнэр үнгэрэгшэ жэлдэ цехүүд соohоо түрүү hуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан тугта хүртөө hэн. Мүнөө эдэнэр «Табан жэлые болзорhоонь урид дүүргэхэ!» гэhэн социалис мүрысөөндэ оролсоод, амжалтатайгаар хүдэлжэ байна. Коммунист Александр Горячкинай бригада илангаяа амжалтатай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (баруун гарhаа): бригадир А. Горячкин түрүү хэбшэн П. Листенко хоёр ажал дээрээ.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

Түрэл орон доторно[...]

БААТАРШАЛГЫН ХУУДАhАНУУД

КИЕВ. (ТАСС). СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй 50 жэлэй ойдо зорюулагдан УССР-эй Гүрэнэй түүхын музейн «Украиныч ССР Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу-ехэ дайнай жэлнүүдтэ» гэhэн бүлэг hүүлшын үедэ шэнэлэгдэн үргэлхэгдэжэ байна. Экспозиии табан ехэ зал эзэлхэ. Баатаршалгын түүхэтэ үеые харуулhан сэдьхэл хүдэлгэмэ олон документ суглуулагданхай.

Герой-город Киевые хамгаалалгада зорюулагдаhан түсхай зал нээгдээ. Киевые хамгаалhан баатарлиг сэрэгшэдтэ хамаатай фото-зурагууд, буу зэбсэг, бусад шухаг зүйлнүүд эндэ табяатай. Мүн багахан зүйлнүүд эмхидхэгдэхээр түхеэрэгдэжэ байна. Эндэ 1941—1942 онуудта Донбасс шадар болоhон байлдаануудые, дайнай үедэ зөөлгэгдэhэн Украинын предприятинуудай ажалые харуулhан, Москва, Ленинград ба Сталинградые хамгаалха байлдаануудта шалгарhан украин сэрэгшэд тухай документнүүд, фото-зурагууд табигдаха. Суута сэрэгэй начальнигуудай, Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ хоёр дахин хүртэгшэдэй портредууд экспозициие түгэсхэхэ байна.

ТЕЛЕВИЗОРЭЙ ЭКРАН ДЭЭРЭ

Телевизорэй экран дээгүүр хара hудал эржэгэнэн гүйнэ. Энэмнай хоёр сорго хоорондонь холбожо гагнаhан зүйдэл гээшэ. Газ дамжуулха соргонууд соо тодхогдоhон рентгенэй аппарат гагнаадhанай зүйдэлые нэбтэ харуулна. «Экран» гэжэ иимэ эньhон түхеэрэлгын ашаар гагнаадhанай зүйдэл шалгагдана.

Урданьшье рентгенэй элшын ашаар зүйдэлые шалгадаг байгаа. Тиихэдээ зүйдэлые фотоплёнко дээрэ буулгаад, hүүлээрнь плёнко угаажа бэлэн болгохын тула час тухай саг хэрэгтэй болодог hэн. Харин мүнөө телевизорэй туhаламжаар хоёр метр уга зүйдэл оройдоол нэгэ минута соо шалгажа үдигдэнэ.

«Экран» гэжэ түхеэрэлгэ «Газприборавтоматика» гэдэг ухаалан зохёолгын түсхай бюродо бүтээгдээ. Энээниие Бүхэсоюзна научно-шэнжэлгын институт зохёоhон байна.

Нютагай[...]

Севастополиин ГРЭ[...] родто эгээл түрүүлэн[...] 4-hөө байгаалиин газ[...] эхилhэн предприяти [...] газ Крымэй областиин[...] хубила байдаг Тархан[...] хад аралай газай ута[...] Эндэ хүрэтэр газ дамж[...] километр ута сорго[...] Тэрэнь Симферополёор[...] тын городуудаар — Евп[...] ки соогуур гарана.

Симферополиин ГРЭ[...] химическэ завод нюта[...] рэглэдэг юм.

Ереван хотын 27[...]

Армениин Компарти[...] ральна Комитет, Арме[...] эй Министрнүүдэй Со[...] хотын анхан тогтоhоор[...] лэй ойе 1968 оной окт[...] дэглэхэ гэhэн шиидхэб[...] Армениин ССР-эй Ми[...] Соведэй Түрүүлэгшэ Б[...] дян ойн баярай комис[...] гойлогшоор томилогдо[...]

Мүльhэ[...] харгыну[...]

Шанмай үрэмдэгшэд[...] газарай мүльhэн дээгү[...] харгы гаргаа. Энэнь[...] уурхайнуудые үрэмдэ[...] тэй болохо юм. Эндэхи[...] мүльhэн харгы үнгэр[...] гаргагдаhан байна. [...] ашаар намагтай газар[...] 13 уурхай үрэмдэгдо[...]

Иристоной баат[...]

25 жэлэй саана Хо[...] городууд, хүдөө нютаг[...] булимтарагшадhаа [...] hэн. Алдар солын хү[...] рүүшын табсан шулу[...] зорюулагдажа, олон [...] нэй хабаадалгатай [...] жоникидзе городто [...] лоо.

«1942 ондо Ор[...] шадар фашис булим[...] бута сохигдоhондо зо[...] дурасхаалай хүшөө эн[...] дохол гэжэ гранит т[...] алтан үзэгүүдээр бэ[...]

РЕПОРТАЖ

АРГААХАН, ХЭШЭЭЛ ЭХИЛЭЭ...

Январь hарын янгинама хүйтэн үдэшэ. Тоором тээhээ тооhорон жабарлаад, совхозой конторо тээшэ яаран гэшхэлээшэдэй шэхэ хасаhнуудые шэмхээд абана.

«Дуулим Шанага жабартай —
Дугаагтыем шэшэрүүлээ.
Дурлаашам илдамхан —
Досоо зүрхым шэмшэрүүлээ» —

гэhэн дуунай огсом хонгёо аялга элихэнээр соностоно.

Конторын нэгэ үүжам, дулаахан таhаг соо электрын гэрэл яларна. Тэндэ хүн зоной олоншье hаа, газааhаа улад орожол байна. Столой дэргэдэ совхозой эрхим дархан Дамба ахай түрүүтэй доминошод наадана. Нүгөө столой дэргэдэ шэнэ hониндо дуратайшуул библиотекарь Н. А. Симоновагай асарhан журнал, газетэнүүдые уншана, hониноо хүршэтэйгөө хубаалдана.

Үдэшын эгсэ 8 час. Мария Мункуевна Рабжаева суглаагшадта хандажа:

— Ном дэбтэрнүүдээ бэлдэгты, хэшээлээ эхилэе, — гэбэ.

Урдахи хэшээл дээрэ даабари абаhан Цыбиков Ж. У. үнгэрэгшэ недели соо дэлхэй дээрэ, орон доторнай ямар hонинууд болооб, совхознай ажалаа ямараар ябуулнаб, ямар зорилгонууд урдамнайб гэhэн богонихон информаци хэбэ.

Капитализмын гол шэнжэнүүдые дабтан хөөрэлдөө үнгэргөөд, Мария Мункуевна «Пролетарска революци — капитализмhаа социализмда орохо хуулита ёhо гурим» гэhэн темээр хөөрэжэ ороно. Хөөрөөгөө манай социалис Эхэ оронойм түүхэhээ, КПСС-эй Агууехэ Октябриин социалис революциин, социализмын оронуудай хүгжэлтын үльгэр жэшээгээр ехэл шадабаритайгаар баримтална, дэлхэйн политическэ карта, диаграммануд, зурагуудые хэрэглэнэ. Харюусаhанай удаа, хүн бүхэндэ байhан учебнигээр юу уншаха, ямар брошюрануудые нэмэжэ уншахыень дурадхаба. Удаадахи хэшээлдэ политинформаци бэлдэхэ хүнүүдые тодорхойлбо. Удаань «Агуухэ Октябриин социалис революци шамда юу олгооб» гэhэн диафильм харуулхадаа. тон hонирхолтой хөөрөө нютагайнгаа жэшээ дээрэhээ хэнэ.

Суглараагшадай хэр анхаралтайгаар шагнажа, хаража, бэшэжэ hууhаарнь тухайлхада, 2 час сагай үнгэрhэниинешье ойлгоогүй ха гэжэ бата этигэхээр даа.

Бодонгуудай совхозой 2-дохи отделениин парторганизациин эхин политhургуулиин пропагандист М. М. Рабжаевагай үнгэргэhэн нэгэ хэшээл тухай тобшо тэдыгээр бэшэгдэнэ. Хэды тиимэ хэшээлнүүд үнгэрөөб, үнгэрхэб, али тухай бэлэдхэлэй хүдэлмэри, тэсэбэри, дуран пропагандистда хэрэгтэйб!

Урда жэлдэ политhуралсал ёhо тэды эндэ ябуулагдаhан, шагнагшад ехэ дурагүй хэшээлдэ ерэдэг, элдэб шалтагаан баримталаад. гэртээ hууxые оролдодог hэн. Мүнөө жэл М. М. Рабжаевада пропагандистын уялга дурадхахада, сүлөөгүйшье hаа (hургуулида багшалдаг юм), үлэбэр бэетэй эхэеэ харууhалха байбашье, арсангүй партийна даалгабаряа оролдосотойгоор дүүргэжэ эхилээ бэлэй. Мүнөө шагнагшад хэшээлдээ ехэ дуратай ерэдэг, эдэбхитэйгээр хабаададаг болонхой. Бэшэшье зон hониниие дуулахаяа политhургуулиин хэшээлдэ ерэдэг болонхой.

Оролдосотой шударгы коммунист М. М. Рабжаевада хүлгэн бэшэ даалгабаряа саашадаа иимээр лэ дүүргэжэ ябахыень хүсэтдэнэ.

Д. ТОГОШИЕВ.
Бэшүүрэй аймаг.

Хорихоо мэдээсэнэ

ШҮҮМЖЭЛХЫ ДУРАДХАЛНУУДЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЭ

КПСС-эй райкомой бюро дээрэ аймагай XXXVI партийна конференциин делегадуудай хэлэhэн шүүмжэлхы дурадхалнуудые бэелүүлхэ талаар асуудал хэлсэгдээ. Эдэ дурадхалнуудые бэелүүлгэдэ хабаатай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, харюусалгата хүнүүд бюродо байлсаба. Хэлсэгдэhэн асуудал тухай зүбшэн хэлсээд, таатай шиидхэбэринүүд абтаа.

ШЭНЭ ЭХИН ОРГАНИЗАЦИ

Хүрбын совхозой Ойбонто нютагта шэнэ отделени эмхидхэгдэбэ. Эндэ партиин эхин организаци эмхидхэхэ гэжэ партиин райкомой бюро тогтообо. Мүнөө совхозуудай отделени бүхэндэ эхин парторганизацинууд бии болоо.

КОММУНИСТНУУДАЙ hУРАЛСАЛ

«Барилгын 335-дахи колоннын ба аймагай больницын парторганизацида коммунистнуудай hуралсал муугаар үнгэргэгдэнэ гэжэ партиин райкомой бюро элирүүлээ.

Эндэ марксизм-ленинизмын асуудалнуудые шудалха hургуулинуудта хэшээлнүүдынь ёhоор болологгүй, ходо таhалдадаг байба. Мүнөө коммунистнуудай hуралсалые hайжаруулха талаар зохисотой хэмжээнүүд абтаа.

Ж. БАДМАЕВ,
партиин райкомой хүдэлмэрилэгшэ

Шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдоно

Ивалгын кондитерска фабрика... Энэ фабрикын продукци республикынгаа хилэ дабажа, хүршэ областьнуудаар таража. hайн шанарайнгаа түлөө эд хэрэглэгшэдэй зүгhөө үндэр сэгнэлтэдэ хүртэнэ.

Энэ фабрика Буряадай республикын эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудай дунда түрүү зэргэдэ ябагшадай нэгэн юм. Эндэ үйлэдбэриин шэнэ технологи үргэнөөр хэрэглэгдэнэ, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлэгдэнэ. Ганса үнгэрэгшэ жэлдэ карамель шанаха дүрбэн шэнэ аппаратура, линейно-отолдог машина тодхогдожо, конфетэ гаргалга нилээд дээшэлүүлэгдээ юм. Мүнөө «карандаш» гэжэ карамельдэ саарhан оройлто үшөө гараар хэгдэнэ. Энэ үнжэгай, жэнээ таhалдаг хүдэлмэри ойрын сагта оньhожоруулагдахань.

Манай корр.

Хүндэтэй дархан

Жимба Дарибодеевич Балсанов Борьёогой «Коммунизм» колхоздо гуша гаран жэлэй туршада түмэршэ дарханаар ажаллана. Энэ хугасаа соо нүхэр Балсановай заhабарилhан хэдэн олон анзаhан, борнэй, сеялканүүд үргэн Борьёогой таряаhан дээгүүр ашаглагдаhан байха.

Жимба Дарибодеевич ганса дархан бэшэ, мүн пеэшэн баридаг, шэл зүhэдэг шадамар мэргэжэлтэ юм. Үнгэрэгшэ намартаа, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэжэ байха үедэ, Жимба Дарибодеевич 20 гаран отарын, мүн малай хоёр байрын сонхонуудые шэллэhэн байна. Тэрэнэй хэhэн бүтээhэн юумэн хододоо бүхэ, шанартай байдаг юм.

Ц. САГАЛЕЕВ.

УРАН ГАРТАН

ИВАНО - ФРАНКОВСКО ОБЛАСТЬ. Косовско училищи Совет засагай үедэ таба мянга шахуу уран зураашадые хүмүүжүүлэн гаргаа. Тэдэнэр ороной нютаг бүхэндэ ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Косовско уран hайханай мастерскойн керамик Н. Вербивская училищиин hурагша А. Лещинская гэгшын зураhан зурагуудые шалгажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

СОВЕТ АРМИИН 50 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

УРЯАД ХҮБҮҮНЭЙ
ААТАР ДОМОГ

хүнүүд Зэбсэгтэ Хүсэ- лдарта 50 жэлэй ой ту- тэй сагтаа үнэн сэдь- хөөрэлдэхэ зуураа, Эхэ мгаалха арюун хэрэгтэ бадал гаргаһан баатар- йгаа омогорхон зугаал-

гүй яахаб даа. Совет хүбүүд, басагадаа алдар- арнь, дайшалхы габьяа- гнэжэ хүндэлдэг, омо- ха юм. Жамсаран Эрды- баеда элүүр газар гэ- хуу шатанхай, һорьбо. хитай, үрөөһэн гар үгы. рынь ехээр гэмтэшэнхэй дьхэлынь ехэ һайхан, нээгы, мүнөө үеын шэ- дүүрэн шэнжэтэй эр- эр даа.

нютагайнгаа хүн тухай үгыт, бэрхэ сагта Эхэ үнэн сэхэ байһанаа ха- ёһотой хүн байгаа ха. эм байгуулагшад ямаршье ные дабаха, иимэл шэн- йха гээд хэлэгдэдэг бэзэ олон хүнүүд һонирхон Би республикынгаа ху- хай омогорхон хөөрэдэг

Доржиев Жамсаран Эр- 1924 ондо Баргажанай Улан нютагта түрэһэн вет үедэ хүмүүжэһэн. ряад хүнэй хүбүүн. Жам- мида һайн дүраараа ошо- гуули дүүргээд, «ИС 3» командир болоод, дай- дахы үедэ фашистнуу- алсажа ороо. Нэгэтэ бэ- мар бэрхээр дайлалдажа ан, шалгарһан юм. Дай- рэхэ жэл. 1945 ондо Лат- ар сүлөөлэлсэжэ яба- ликнуудай ехэ тулалдаа- едэ дайсанай һомонһоо шатаһан байна. Амиды эрэниие нүхэдынь абар- ламжын газарта ябуул- аа. Бэрхэ аргашадай ан- ёо хоёр жэлдэ хэбтэжэ. олхороор ушарһан хүн- онгые Жамсаранай ха- г илажа шадаһан бэлэй. соо үхэлдэ хүргэмэ үб- эмсэжэ, булижа бодоод,

хүрьһэтэ дэлхэй дээрээ гэшхэхэ- дэнь, дайн үни дүүрэһэн, амгалан сагай алтан наран мандажа бай- гаа бшуу.

Ажалай шадабари оложо үрь- деэгүй Жамсаранда юу хэхэ, хаа- на ажаллаха асуудал зосоонь бүлхитэй байбашье, Жамсаранай багша болохо гэһэн багынь ху- сэл бадаржа, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай дээдэ һур- гуулида 1948 ондо ороһон юм. Олониие үзэһэн, һураха хүсэлтэй Жамсаран халуунаар угтагдажа, мэргэжэл ехэтэ хүндэтэ багшана- рай анхарал, үргэмжэ соо амжал- татай һуража, 1952 ондо һургуу- лияа дүүргээд, дунда һургуулиин түүхын багша болоод гараа һэн. Тэрэ гэһээр багша нэрээ дээрэ үргэн ажаллажа ябана. Олон һу- рагшадтайшье, һургаха дуршэл- тэйшье болоо. Һүүлэй жэлнүүдтэ түрэл нютагайнгаа дунда һургуу- лида түүхэ заадаг. Жамсаран Эр- дынеевич үнгэрһэн сагай түүхые мүнөө сагай байдалтай ехэ шада- мараар һониноор холбодог. Үн- гэрэгшэ һуралсалай жэлэй һүүл- дэ 10-дахи классай һурагшад дүүргэлтын шалгалтанууд дээрэ советскэ патриотизм тухай темэ- дэ зохёол бэшэхэдээ, олонхи һу- рагшад багша Жамсаран Эрды- неевич тухайгаа дэлгэрэнгыгээр бэшэһэн байха юм. Иимэ хүнүүд манай Эхэ орон соо олон. Иимэ хүнүүдые дарижа шадаха хүсэн үгы гэжэ дайн сэрэгтэ обтогшодой толгойдо ородоггүйнь гайхалтай.

Дай үүсхэгшэдтэ дорюун харюу болгон, Эхэ оронойнгоо абһан хэмжээ болон мэдүүлгые Жамса- ран Эрдынеевич үнэн зүрхэнһөө даган, баясан һайшааха зуураа нигэжэ бахатайгаар хөөрэдэг:

— Шуһата дайгаар жүрөөдэдэг империалистнуудай үнэхөөрөө аюулта дай эхилээ һаань, дахин танкда һуужа, Эхэ ороноо хам- гаалха аргагүй байһандаа гэмшэ- хээр, теэд һурагшадаа намһаа үлүүгээр ороноо хамгаалан жаг- сахаар һургахые оролдохоб...

Энэ зүб, һайхан һанал, зүб бодол. Һургагша хүнэй хүсэл со- вет эрхэтэдэй үзэл мүн!

Цокто НОМТОЕВ.

АРАДАЙ ҮНЭН СЭХЭ ХҮБҮҮН

БУРЯАД АРАДАЙ элитэ ехэ, үнэн сэхэ хүбүүн Михей Николаевич Ербанов тухай ном Улаан-Үдэдэмнай хэблэгдэжэ гараба. Энэ номой эхин хуудаһануудта партиин обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоевой статья толилогдонхой. Тэрэ статья соонь М. Н. Ербановай намтар тухай хураангыгаар бэшээтэй.

Номой авторнууд С. Я. Ербанова Г. Д. Басаев хоёр Михей Николаевичай эдир бага наһанһаа эхилээд, һүүлшынгээ үе хүрэтэр дабажа гараһан сэбэр сэхэ замые тобшохоноор аад, һонирхолтойгоор бэшэжэ харуулна. Балаганскын городской училищида М. Ербановай һураһан үе ехэ һонин. Тэндэ һуража байхадаа, Михей Николаевич болбол Белинскиин, Чернышевскиин зохёолнуудые, Франциин революци тухай номуудые уншаһан. Томск хотодо байһаниинь М. Н. Ербановта бүришье ехэ удха шанартай байгаа. Юундэб гэбэл, Томск хадаа Сибиριин научна ба революционно түб болһод байгаа. Тэрэ үедэ Томскдо Сергей Миронович Киров (Костриков), мүн РСДРП-гэй бусад гэшүүд революционно ехэ хүдэлмэри хэжэ байгаа. Томскдо байхадаал «политическэ номуудые һонирхон үзэдэг болоо һэм» гэжэ Михей Николаевич хэлэгшэ һэн.

1913 ондо М. Ербанов Алтайн хизаарай түб—Барнаул хотодо ерээ. Тэндэ социал-демократическа кружогой гэшүүн болоод ороод, бусад нүхэдтэйгөө хамта Маркс, Энгельс, Ленинэй зохёолнуудые шудалдаг, тэдэ зохёолнуудые зоной дунда тараадаг байгаа. Барнаулай социал-демократуудай кружогые партиин үнинэй гэшүүн Ф. Д. Ильиных хүтэлбэрилөө.

1916 оной эхеэр М. Н. Ербанов эхэ нютагаа бусажа ерээ. «Революционно Эрхүү хотодо» гэһэн бүлэг соогоо номой авторнууд хадаа коммунист-революционер М. Н. Ербановай Зүүн Сибирьтэ Совет засаг тогтоохын түлөө хэһэн ехэ ажал ябуулгые, национальна үзэлтэй буряад интеллигенциин үрдаһэ тэмсэһэн тэмсэлыень удаа дараалан харуулна. Буржуазно-демократическа революциһаа социалис революцида орохо үедэ М. Н. Ербанов большевигүүдэй хараа бодолые сэхэ шууд баримталан бэелүүлдэг байгаа.

Колчагай тылдэ М. Н. Ербановай нюуса хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулһан тухай материал ехэ һонирхолтой. Колчагай эзэрхэжэ байһан тон хүшэр үедэ Михей Николаевич РКП(б)-гэй подпольно губкомой гэшүүн байжа, Эрхүүгэй областиин хэдэ хэдэн газарта партиин нюуса бүлэгүүдые байгуулһан, Колчагай правительствые үгы хэжэ. Зүүн Сибирьтэ Совет засаг тогтоохо партизан отрядуудые эмхидхэһэн юм.

Колчагай засагай усадхагдаһанай һүүлээр Эрхүүгэй сэрэгэй-революционно комитет байгуулагдажа, Губерниин совет захиргаанай комиссараар И. В. Сурнов, тэрэнэй орлогшоор М. Н. Ербанов томилогдоо һэн. 1920 ондо болоһон түрүүшын нюуса бэшэ партийна конференци дээрэ Михей Николаевич Ербанов РКП(б)-гэй губкомой гэшүүнээр, газар тарялангай таһагые даагшаар һунгагдаа. Энэ тушаал даажа байхадаа Михей Николаевич хүдөө ажахые хүгжөөхэ тухай Совет гүрэнэй аграрна политика бэелүүлдэг байгаа. Автономито Социалис Буряад оронние байгуулха талаар М. Н. Ербанов үгаа ехэ хүдэлмэри хээ гэжэ номой авторнууд зүбөөр онсолон тэмдэглэнэ.

Саашань Буряадай республикын тогтоогдоһон түрүүшын жэлнүүдтэ Михей Николаевичай хэһэн тон ехэ ажал хүдэлмэри тухай бэшээтэй. Буряадай республикын Совнаркомой анха түрүүшын толгойлогшо байһан М. Н. Ербанов гүрэнэй аппарадай хүдэлмэриие бэхижүүлэн һайжаруулхын, залуу кадрнуудые бэлэдхэхын тула бүхы шадалаараа оролдоо.

Партиин VI областной конференци дээрэ, 1928 оной декабрь һарада, М. Н. Ербанов партиин Буряадай обкомой нэгэдэхи секретаряар һунгагдажа, хүдөө ажахые хамтын ажалда оруулха, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ, анги болоһон нюдарган баяшуулые усадхаха асуудалнуудта ехэ анхарал табидаг һэн. Мүн республика дотороо промышленность хүгжөөхэ, эрдэм наука, соёл болбосорол дэлгэрүүлхэ гэжэ Михей Николаевич мүн лэ ехэ оролдодог байгаа. «Тэрэнэй сэхэ хабаадалсаһанай ашаар республика доторнай Буряадай эрдэмэй хүреэлэн (Буручком), мүн Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ эрдэмтэдэй бүлгэм болоод бусад научна эмхи зургаанууд байгуулагдаһан юм» гэжэ номой 129-дэхи хуудаһанда уншанабди. Энэ бүхы ажал хүдэлмэреэ хэхэдээ, М. Н. Ербанов буряадай националистнуудай үзэл бодолые эрид шангаар элишэлэн шүүмжэлдэг байгаа.

1934 оной январиин һүүлээр М. Н. Ербанов Москва хото ерэжэ, партиингаа XVII съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаһан, ВКП(б)-гэй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүнээр һунгагдаһан юм. Съездын дүүрэмсээр Михей Николаевич Ленинград хото ошожо, СССР-эй Наукануудай академиин президент академик А. П. Карпинскитай, мүн академигууд В. А. Обручев, А. Е. Ферсман болон бусадтай уулзажа ерээ. Энээнэйнь аша үрэ уданшьегүй үзэгдөө һэн гэбэл, Буряад-Монголой АССР-эй үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые шудалха научна конференци 1935 ондо Ленинградта болоһон байна.

Партиин XVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, М. Н. Ербанов республика дотороо хүдөө ажахы болон промышленностиие, эрдэм наука соёл культурые, театрай болон хүгжэмэй искусствые хүгжөөхэ тушаа хэмгүй ехэ ажал хээ гэжэ энэ ном уншаад мэдэнэбди.

Гүрэнэй болон партийна ехэ хүдэлмэрилэгшэ тухай, ёһотой һайн хүн тухай тон шухала ном саг соогоо гаргагдаба. Энэ ном эгээн түрүүн архивай материалһаа ашэ үндэһэ абажа бэшээтэй. Номой нэгэ авторынь С. Я. Ербанова, Михей Николаевичай нүхэрынь (һамганиинь) юм. Тиимэһээ түс ном бүришье үндэһэ баримтатай, шухала хүдэлмэри болоно.

Саашадаа энэ ном бүри ехэ хэмжээтэйгээр гараһай гэжэ хүсэхэ байнабди. Энээнэй тула М. Н Ербановай хүтэлбэреэр хамта ажаллаһан Буряадай үнинэй большевигууд тухай, тэдэнэй хүдэлмэри тухай тобшохонооршье һаа бэшэхээр. Гадна М. Н. Ербановай хэблүүлһэн ном, статьянуудай нэрэнүүдые номой һүүлдэ хабсарган гаргаа һаа, мүн Михей Николаевичай ажал хүдэлмэритэй холбоотой фото-зурагуудые ном соо бүри олоор үгөө һаа һайн байгаа. Жэшээнь, Ербановай түрэһэн гэрэй фото-зураг номой эхиндэ бии. Энээнһээ гадна, мүнөөнэй «Бахтайн» совхозой түбые. Ербановай нэрэмжэтэ гол гудамжыень зураглан харуулмаар бэшэ аал. Мүн республикынгаа аймаг, колхозуудаар ябахадаа үгэ хэлэжэ, ажалшадтай уулзажа байһан фото-зурагуудыень толилон гаргалсаа һаа яахаб!

Д. АЛЕКСЕЕВ
Ленинградай гүрэнэй университедэй хэлэ бэшэгэй кафедрые даагша, доцент.

Түнхэнэй аймагай түб тосхон, колхоз болон совхозуудай гол һууринуудта, мүн холын фермэ, отаранууд дээрэ телевизор хаража, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэдэг болонхой. Энэ зураг дээрэ «Сибиряк» колхозой Доодо-Ахалигай гүүртын малшадай амаржа байһан үе харуулагдана.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

АЖАЛДАА АМЖАЛТАТАЙ

Дун сагаан талын дунда гэнтэ ургаһан ой модоор, хада гүбээгээр баян Доодо-Гол нютагтахи эхин һургуулиин багша Вера Бадмаевна Бадмаева Хориин аймагай эгээл оролдосотой, бэрхэ багшанарай нэгэн юм.

— Үхибүүдээр «носолдохо» багаһаа дуратай бэлэйб даа. Багша боложо энэ хүсэлни бэелээ. Багашуулые үзэгтэ һургажа, бэшүүлжэ, уншуулжа байхада ямар урматайб? Тэрэ багшын муугаар ойлгуулһанһаа боложо математикада муу һурааб, литератураар һожоргүй зандаа үлөөб гэхэ мэтээр инженер, врач, агрономууд болоод ябахадаа тэдэмни шаналха болоо һаань ямар аягүй гээшэб. Тиимэһээ би үхибүүдтэө һургуулиин богоһо алхажа эхилхэһээнь захалаад лэ эрхим мэдэсэ олгохо гэжэ оролдодогби»,—гэжэ Вера Бадмаевна нэгэтэ намтай хөөрэлдэжэ байхадаа хэлээ һэн.

Һаяхан би энэ багшын ном заажа байхыень шагнааб. Аалихан аад, ехэ һонороор тэрэ хэшээлээ үнгэргэжэ байгаа һэн. Хоолойнь нэгэ жэгдэ, харасань үхибүүдые алданагүй, хөөрөөниинь ехэ һонирхолтой. Вера Бадмаева өөрынь хэлэжэ байгаа һурагшад хэр ойлгоноб гэжэ мэдэнэ янзатай. Нэгэ хэлэһэнээ хэды дахин дабтана. Заримдаа хүнгэхэноор хөөрөөлшье гарашана. Сэхыень хэлэхэдэ, үхибүүдэй ухаае ехэл болгоомжотойгоор, зүбөөр хүтэлдэг «дирижер» байгаа һэн.

Багшын иигэжэ һонирхолтойгоор хэшээлээ хэхэдэ үхибүүд һураха абьяас, эрмэлзэл ехэтэй болодог байна.

Комсомол басаган Вера Бадмаевна оройдоол хоёрдохи жэлээ ажаллана. Имагтал бэлигтэй, үхибүүдтэ халуун дуратай байһандаа тэрэ ажал дээрээ амжалтатай ябана. Заадаг һурагшадынь хоёрдохи четвертьдэ һайн сэгнэлтэтэй гараа. Залуу багша ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Мүнөө нютагайнгаа зоной дунда элдэб хөөрэлдөө хэнэ, лекци уншана.

Шэнэ жэлдэ залуу багшада улам ехэ амжалта хүсэе.

Б. ЦЫДЕНЖАПОВ

ТАНИИЕ ЯМАРААР ХАНГАНАБ?

ЖАЛШАДАЙ ЭРИЛТЫЕ ХАРААДАА АБАН

элдэб һалбаринуудта байһан хүн зоной ой хүдэлмэри ябуулха жэлнүүдэйхидэ орхо- доо болоо. Зэдын аймагай Лени- жэтэ колхозой мал э һүүлэй жэлнүүдтэ олон хүдэлдэг болоо. комсомолой органиiза- ларнууд туһай саг үр- үлжа байдаг ажалай дэ харагдана гээшэ Мүн һүүлэй жэлнүүдтэ хын продукциин гү- сэнгээр худалдагдадаг колхозоймнай эконо- шадай салин хүлһэн һэн байна бшуу. Фер- й стан, отаранууд дээ- дадаг хүнүүдые соёлой, удалай талаар хангал- до һайжараа. Эдэ бүгэ- оз ехэ мүнгэ һомолно. холоорнь урдань ехэ хүдэлмэри бэдэрдэг ху- ажал тээшэ тэгүүлһэн өө үедэ 230 гаран хүн ранууд дээрэ ажалла- йнай дунда зэргын юм. Энээхэн тоо манай залууржа байһые элеэр гээшэ.

й дунда соёлой ху- ябуулхадаа бидэ 25 тухай ходолоо шэбшэ- эй эрилтые хараадаа йнабди. Бүри наһатай- залуушье малшад бай- а. Тэдэнэй эрилтэ мүн манай абтадаг гээшэ.

Малшаднай илангаяа ажахын экономикоор, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэдэ туһалха литература, лекци ехэ хүлеэдэг, шэнэ журналнуудые уншаха дуратай гэжэ соёлшоднай ойлгонхой. Тиимэһээ библиотекарьнүүд эдэ бүгэдые малшадай дунда тарааха гэжэ оролдодог байна. Фермэ, отара бүхэндэ саг үргэлжэ хүдэлжэ байха радиоприёмнигуудай үгы һаань, зомнай хүдөөдэ гурба хоножо шадахагүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Юундэб гэхэдэ, 25 наһатан Совет оронойнгоо дотоодын байдал тухай, республика доторхи, мүн уласхоорондын һонинуудые даамайханаар ойлгохые, үе сагһаа үлэхэгүйе оролдодог. Тэдэнэй энэ эрмэлзэлые хангаха зорилготойгоор бидэ мал ажалай бүхы 62 точкодо радиоприёмнигуудые табинхайбди. Агитатор, лектор манай малшадай хүндэтэй айлшад. Тэдэниие аймагһаа уридаг, колхозойнгоо дээдэ һургуулитай мэргэжэлтэдэй, багшанарай дундаһаа томилнобди.

Колхознай аймагай нилээд томохон ажахынуудай нэгэн гээшэ. Гэгээтэдэ, Наринда, Баянда түбхинэһэн гурбан отделенитэй. Гэгээтэдэмнай шэнэ культурын ордон ашаглалгада үгтэнхэй, нүгөө хоёр отделенидэ хүдөөгэй клубууд бии. Тэндэнь библиотекэнүүд байха. Соёлшоднай яһала оролдосотой хүнүүд юм. М. Санданов, С. Цыденова, Т. Шарин гэгшэд малшадай тон дүтын ханинар. Мүнөө үбэлэй үедэ тэдэнэр саг үргэлжэ хүдөөдэ, малшадай дунда ябана.

Түрэл хизаараа ёһотой городто адли культурна һуудал байдалтай нютаг болгохо гэһэн зорилгоёо бидэ тусхай түсэбэй ёһоор ябуулжа байдагбди. Тиихэдээ хүн зоной дунда ниитэ болбосоролой хүдэлмэриие үндэр хэмжээндэ үнгэргэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулнабди. Хүдөөгэй ажалшадые ухаан бодолой, культурын талаар мүнөө үеын совет интеллигенцидэ адли хүнүүд болгохо гэжэ оролдоно гээшэбди. Энэ зорилго хүтэлбэри болгон, соёлшоднай зоной дунда ябуулха хүдэлмэреэ хэнэ.

Фермэ, отара бүхэндэ нүүдэл библиотекэ бии. Тэндэнь мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ, политическэ, уран һайханай литература заабол табигдадаг, хэрэгтэй номуул мүн газетэ, журналнууд асарагдадаг байна. Гадна мал ажал дээрэ хүдэлдэг гэрэй эзэн эхэнэр бүхэндэ хубсаһа угаадаг «Белка» гэжэ машина абтажа үгтэнэ. тусгаар түхеэрэгдэһэн автолавка ябажа, тэдэниие хэрэгтэй юумээрнь хангадаг байна.

Иигэжэ һүүлэй жэлнүүдтэ ажабайдалдамнай, илангаяа хүдөө нютагуудта, болоһон хубилалтануудые ба хүн зонойнгоо эрилтые хараада абан, соёлой хүдэлмэриие ябуулха гээшэ манай колхозой партийна организациин мүнөөдэрэй гол зорилго болонхой.

Ц. БАИНОВ
колхозой партийна организациин секретарь.

ЭМХИ ГУРИМТАЙ БОЛОХО ЮМ ГҮ?

Хори гээшэ гурбан харгын бэлшэр дээрэ тогтоһон һуурин. Ярууна, Хэжэнгэһээ Улаан-Үдэ ошоһон гү, али нютагаа бусажа ябаһан аяншад энэ тосхондо заатагүй тогтожо, үбэлэй сагта халуу ородог, зундаа—ундэа харяадаг заншалтай юм. Харгын зониие хододоо урижа байдаг «Позная» гэжэ сэдьхэлдэ урин нэрэтэй хамтын эдеэнэй газарта элэнэр олоороо сугларҙаг.

Теэд айлшад халуун сай, тоһо лэбшэһэн буузаһаа ама хүрэжэ, сэдьхэлээ ханана гэхым аргагүй. Юуб гэхэдэ, энэ гэрэй эзэд ороһон айлшадые ехэ хүйтөөр угтадаг. Нэн түрүүн дэгэлээ тайлаад, үлгэхэ газар байхагүй. Тиигээдшье гэр соонь шоныи хүлдэмөөр хүйтэн.

Аяншадай эдеэлдэг энэ гэрые ойрын саг соо эмхи гуримтай болгоно бээзэ гэжэ Хориин аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэдтэ, нэн түрүүн түрүүлэгшэ Б. Доржиевта найдагдана.

С. ЦЫБИКОВ.

ЗОРИЛГОЁО МЭДЭРЭН

ҮНГЭРҺЭН жэлэй туршада Ахын аймагай соёлой хүдэлмэрилэгшэд горитойхон ажал ябуулһан байна.

Энэ юун дээрэһээ элирнэб гэхэдэ, хаана яанагүй уран һайханай бүлгэмүүд эмхидхэгдэжэ, наада зүжэгүүдые, дуу хатарнуудые, литературна ба тематическа үдэшэнүүдые, уншагшадай конференцинүүдые үнгэргэжэ, харагшад ба шагнагшадта үни удаан мартахагүйгөөр һайшаагдаа. Жэшээлхэдэ, Шарзын хүдөөгэй библиотекэ И. Тугутовай «На четырех ветрах» гэжэ романаар уншагшадай конференци һонирхолтойгоор үнгэргөө бэлэй. Эндэхи малшад мэргэжэлтэд романиие анхаралтайгаар уншаһан, табигдаһан асуудалнуудаар үгэ хэлэжэ, өөһэдынгөө һанамжануудые дурсаа бэлэй.

Уран зохёолшод Х. Намсараевай, Ц. Галсановай творчестводо зорюулагдаһан литературна үдэшэнүүдые аймагай, Шарзын хүдөөгэй библиотекэнүүд һонирхолтойгоор үнгэргэбэд. Агууехэ Октябриин 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдаһан «Эсэгэнэрэйнгээ замаар» гэһэн уншагшадай бүхэсоюзна заочно конференциин үедэ айхабтар ехэ ажал хэгдэһэн юм.

Зоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, лекци болон хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ ажалда соёлой гуламтанууд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Культурын хүдэлмэрилэгшэ Е. Нуртаева һайн агитатор байһанаа харуулаа. Энэ нүхэр хоёр жэлэй саада тээ дунда һургуули дүүргээд, хүдөөгэй клубые (Алаг-Шулуун тосхон) даагшаар хүдэлдэг юм. Энэ хугасаа соо Елена Бурэн голой малшадай дунда хүндэтэй хүниинь болонхой. Һүүлэй һонин, шэнэ ном, кино тухай хөөрэжэ үгэдэг.

Теэд энэ шухала хүдэлмэрилэмнай ехэ дутуу дунданууд үнгэрһэн жэлдэ бии байгаа. Хужарай, Сорогой хүдөөгэй библиотекэнүүд (даагшанарынь Шагланова, Гармаева) уншагшадта ном үгөөд, гэдэргэнь тушаажа абахаһаа ондоо юумэ балай хээгүй. Малшадай фермэ, гүүртэнүүд дээгүүр нүхэр Гармаевагай ябажа лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһыень эндэхи малшад үсөөн һанаха. Мүн Сорогой хүдөөгэй клубые даагша Дамбаевшье һулаар ажаллана.

Соёлшодой саашанхи зорилгонууд яһала ехэ. Илангаяа мүнөө холын бэлшээриин малшадта зүжэг олоор харуулха, ном һудар тарааха, тэдэнэй үмэнэ культурын хүгжэлтэ тухай лекци, хөөрэлдөөнүүдые ходо үнгэргэжэ байха гээшэ соёлшодой мүнөө үеын гол зорилго мүн ааб даа.

Ахын соёлшод һаяхан үнгэргэгдэһэн зүблөөн дээрээ шэнэ жэлдэ урдынгаа алдуунуудые дабтангүй ажаллаха гэлсэбэд.

В. ГАЛСАНОВ.
Орлик.

Улаан-Үдын Серовой нэрэмжэтэ мебельнэ фабрикын коллектив ажалшадай ямаршье захилые һайнаар дүүргэнэ. Фабрикын хүдэлмэришэн Иван Пантелеевич Судалковский ажалшадай захилые түргэн, һайнаар дүүргэхын түлөө оролдожо, халаанайнгаа даабари үлүүлэн 110 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Судалковский ажалдаа.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

...ИДЭНЭР ВЬЕТНАМҺАА ЯБАХА ЁҺОТОЙБДИ»

«Юнайтед Стейтс ньюс энд Уорлд рипорт» гэжэ журнал Вьетнамдахи дайн тухай юрын американецуудай юун гэжэ хэлэдэгые түүбэрилэн тунхаглаа.

ХИЛЛЗ, Бостон хотын «Вьетнамда үлэхэ ямар манда байхагүй. Урда дээрмэдэгдэн хоoһорууд Вьетнамайхид 25 жэлэй эрхэ сүлөөгэй түлөө байна. Илангаяа юрын тай. Габэшье сэрэгэйхид һайхарнагүй».

ЙОРКЫН хубсаһанай н: «Вьетнамһаа США гарохо ёһотой гэжэ би этигэнэ арсалдаатай асуудал эрэглэнгүйгөөршье шиидхохол байха».

МАКМАЛЛИ, Портлендэхи нэгэдэлэй алба хаагша: рэй тэндэһээ гаража асуу Вьетнамдахи бүхы зон хани нүхэд болохо гээд батаар найданаб.

Эдвард РОМАН, Таллахаси-Флорида городой гостиницын эзэн: «Энэ дайн хүнүүдые дэмы хосоргохоһоо ондоо юумэ олгохогүй. Энэ орондо бидэнэй байлгые зүбтүүлхээр ямаршье бодото тодорхой уялга манда байхагүй».

Миссис СТОУН, Читхэм графствын (Тенесси) гэрэй эзэн эхэнэр: «Вьетнамһаа гаража, гэртээ бусаха ёһотойбди гэжэ һананаб».

Бирмингемэй санаарта негр РЕТТА, Алабама штаг: «Олон негрнүүд энэ дайе хуули буса гэжэ тоолоно...»

Чарльз ХОЛМС, отставкада байһан офицер, Бирмингем: «США хюдалдаа үүдхэн зууралдашоо... һургаал боломоор лэ һунаалгаабди гэжэ мэдэрхэ ушартай бологдоно»

Джон КОСЛЕМИЙ, Таллахасиин барилгашан: «Нэгэ ороной хоёр ондоо талын зүрилдөөе юундэ бидэ шиидхэхэ ёһотой болообибди гээд ойлгожо яданаб...

Вьетнам США-һаа дан холо ха юм».

Миссис БЕККЕР, гэрэй эзэн эхэнэр, Сан-Франциско: «Энэ дайнай гол шалтагаануудай нэгэн—өөһэдынгөө нүлөө улам үргэдхэхэ гэһэн һэдэлгэ болоно... Манай эрэшүүлые Вьетнамһаа бусаажа, оронойнгоо байдал һэргээгээ һаа дээрэ һэн ха».

(ТАСС).

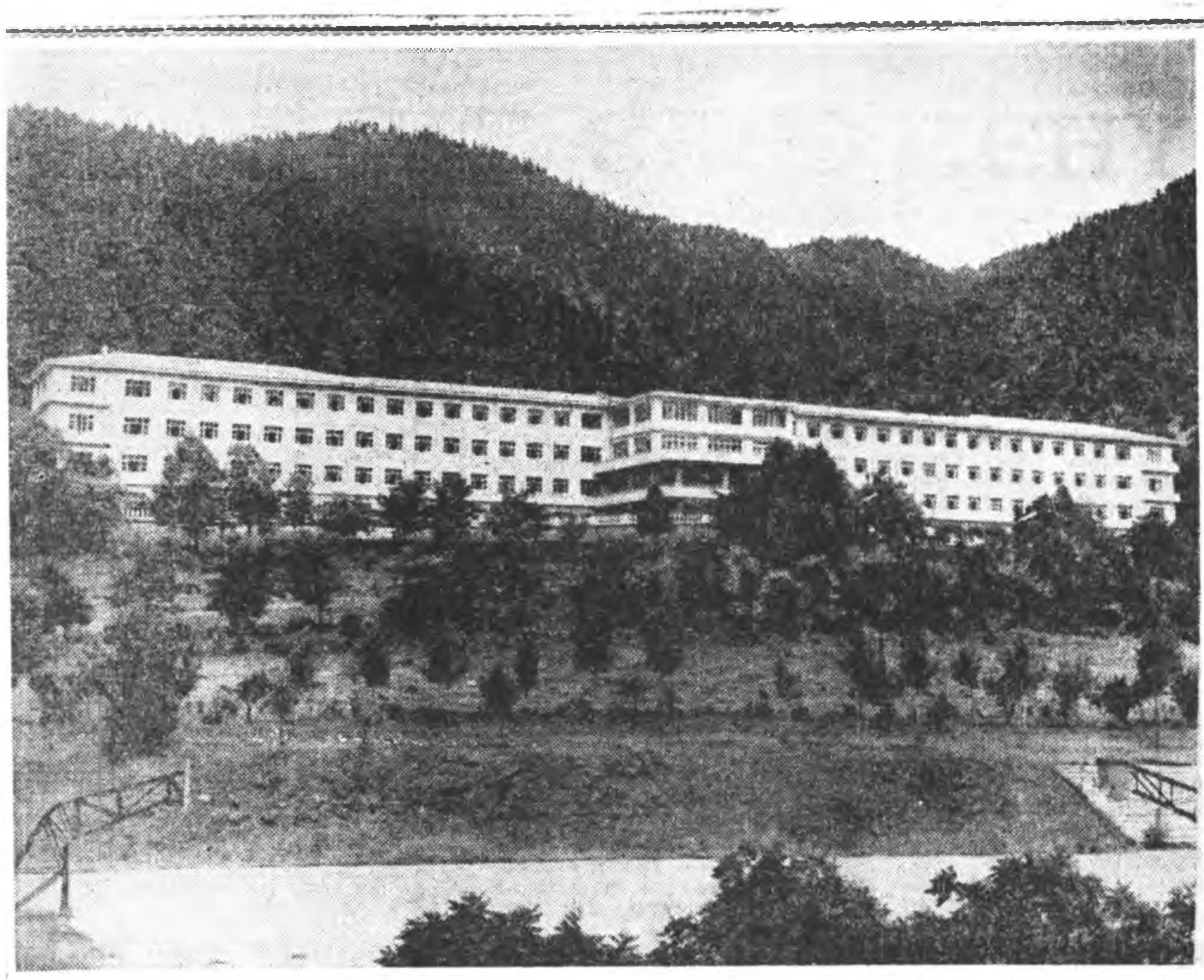

ГРУЗИНСКА ССР. Боржоми городто баригдаһан ВЦСПС-эй шэнэ санатори.

ТАСС-ай фотохронико.

ГҮНЗЭГЫ УДХАТАЙ, ҺОНИН КИНО ХАРУУЛХА

Совет хүнүүдэй ажабайдалда кино гээшэ айхабтар бүхөөр оролһон искусствануудай нэгэн байхаһаа гадна, мүнөө үеын коммунизм байгуулагшадые дүрбэн тэгшээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тэрэнэй бэелүүлдэг үүргые арад зоннай үндэрөөр сэгнэдэг.

Эдэ бүгэдэ тухай Улаан-Үдэ хотодо январиин 23-да үнгэргэгдэһэн эдэбхитэдэй зүблөөндэ Буряадаймнай нютаг бүхэнһөө гурбан зуугаад киношод сугларжа хэлсэһэн байна. Тэдэнэр үнгэрһэн 1967 оной туршада хэһэн ажалаа, туйлаһан амжалтануудаа согсолжо, ерээдүйнгөө ажал хүдэлмэри хараалаа, илангаяа 1968 ондо ямар зорилготойгоор ажаллаха байһанаа тобшолон хоорэлдоо.

Хэрбээ 1929 ондо республикымнай хүн зон жэлдээ оройлоол нэгэ дахин кино харахатай, үгытэй байһан һаа, мүнөө дунда зэргээр 56 дахин кинодо ошодог болонхой.

Илангаяа Хойто-Байгалай, Баунтын, Хяагтын, Захааминай болон бусад аймагуудай. Улаан-Үдэ хотын кинотеатрнууд болон кино-түхеэрэлгэнүүд соёлой эрхим гуламтанууд болонхой. Улаан-Үдэ хотын Октябрьска районһоо киномеханик Жапова, Железнодорожно районһоо Батышева, Мухар-Шэбэрһээ Ручков, Захааминһаа Фоменко, Хяагтаһаа Башков болон бусад хүн зоноо хүндэтэй. Тэдэнэр харагшадтаа шэнэ кино-зурагуудые саг үргэлжэ харуулжа байхаяа оролдодог. Хүдөө ажахын эрдэм болбосоролой, элүүрые хамгаалха ба бусад темэнүүдтэ табигдаһан фильмүүдые тэдэ тунхагладаг, уран һайханай фильмүүдээр харагшадай конференци, уулзалгануудые үнгэргэдэг. Энэ талаар Улаан-Үдэ хотын «Прогресс» кинотеатрай (директорынь нүхэр Мажаров) коллектив ехэ дүй дүршэлтэй болонги.

Буряадай киношодой бусад габьяа, дүй дүршэл тухай республикын кинофикациин управлениин начальник нүхэр Чебунин дэлгэрэнгыгээр тогтожо хэлэһэн байна.

Нүхэр Чебунин киношодой мүнөө үеын гол зорилгонууд дээрэ тогтоходоо, холын бэлшээриин малшадые хангаха талаар үшөөл дутагдалнууд бии гэжэ тэмдэглэбэ. Илангаяа нүүдэл кино-түхеэрэлгэнүүдые олошоруулха ба тэдэниие шударгы бэрхэ мэргэжэлтэдээр хангалгые түргэдхэхөөр болоо гэжэ тэмдэглээ. Мүнөө үедэ киномеханик гээшэ ганса энээхэн үүргэеэ дүүргээд байхагүй, харин оролдосотой соёлшон, бэрхэ лектор ба алишье талаараа түрүү хүн байха ёһотой. Эдэ бүгэдэ тухай түс актив дээрэ мүн үгэ хэлэһэн нүхэд онсолон тэмдэглээ. Илангаяа түсэбтэ табан жэлые сагһаань урид дүүргэхэ гэһэн бүгэдэ арадай тэмсэлдэ республикымнай киношод хүсэеэ гамнангүй оролдохо байһанаа нэгэн дуугаар мэдүүлээ.

Манай корр.

ИРАВАДИИН УРДАДАГ ОРОНДО...

Бирмые карта дээрэ харахада, Андалайн далайн эрье зүбшэн гонзойһон голтой, Бенгалиин булан, Пакистан, Инди, КНР, Лаос болон Таиландтай нэгэ хилэтэй. Һабьюур шэнги оройтой пальма модо шэнгеэр үзэгдэдэг. Үһа элбэгтэй Иравади мүрэн бүхы орон соогуураа хойноһоо урагшаа урдажа, Индиин далайда шудхадаг.

— Россин түүхэдэ Волго ямар удха шанартайб, Иравади мүрэн Бирмэ гүрэнэй түүхэдэ, манай арад зоной ажабайдалда мүн тиимэл удхатай,—гэжэ Мандалайн университедэй түүхын профессор д-р Тан Тун совет журналистнуудай делегацитай хөөрэлдэхэдөө хэлэбэ. Эртэ урдын бирман королевствэнүүдэй һалбаран хүгжэжэ байһые мүнөө хүрэтэр һануулдаг һүртэ архитектурна барилганууд тэрэнэй эрьеэр байдаг.

1885 ондо Англиин эзэмдэгшэдэй корабльнууд Бирмын хаашуулай һүүлшын ниислэл—Мандалай хотодо Иравади мүрэнөөр тамаран ерэжэ, Бирмын королевствые унагааһан байгаа. Арад зониинь 60 жэл үлүүтэй соо колонизаторнуудтай тэмсэһэн юм. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэлнүүдтэ Бирмын патриодууд орон нютагыень дайлан булимтарһан япон эзэмдэгшэдые бута сохихо хэрэгтэ хубитаяа оруулаа һэн.

Дайнай дүүрэһэн хойно Бирмэдэ колониальна гурим һэргээхэ гэжэ һэдэһэн английска империалистнуудай түсэбүүдые патриодууд буруу һүргэһэн байгаа. Национально-сүлөөрэлгын тэмсэлэй үедэ бии болоһон нэгэдэмэл, империализмда эсэргүү фронтын хүсэндэ түшэглэн, Англиин тэдэ эзэмдэгшэдые хэтэ мүнхэдөө гаража ошохоор баадхаад, 1948 оной январиин 4-дэ Бирманска Союз гэжэ бэеэ даанхай гүрэн болоһон тухайдаа соносхоо һэн.

Бирманецүүд бэеэ даагаад хүгжэхэ замдаа олохон бэрхэшээл дабаха ушартай болоо. Богони болзор соо колониальна үеын үлэгдэл, дайн болон Японой эзэмдэлгэһээ уламжалһан экономическа һандарал усадхажа, үндэһэ яһатан хоорондын хёмороо бэлюулжа, олон яһатанай нэгэдэмэл гүрэн байгуулха хэрэгтэй байһан. Бирмын арад эдэ хүнгэн бэшэ зорилгонуудые яһала дүүргэмээр, мүн дүүргэхэшье байгаа, теэд дотоодын болон гадаадын хара хүсэнүүд ехэ һаад ушаруулаа. 1947 ондо арадай герой Аун Сан гэгшын алуулһан ушар, мүн Арадай сүлөөрэлгын антифашис лигиин дотороо эб таһаралга Бирмын национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хүндэ сохилто болоо бэлэй. Тиигэжэ буржуази болон феодал-помещигүүдэй түлөөлэгшэд засаг түрэ гартаа оруулһан юм.

Засаг буляалдадаг буржуазна бүлэглэлнүүдэй хоорондохи доторойн тэмсэл 1962 оной эхин тээшэ улам хурсадажа, Бирмын нэгэдэмэл гүрэн байха хэрэгтэ болото аюул тохёолдуулһан. Тэрэниие зайсуулхын тула 1962 оной мартын 2-то Аун Санай хани генерал Не Вин толгойтой офицернууд-патриодууд засаг гартаа абаһан байна. Гүрэнэй засагай дээдэ орган болгон эдэнэй байгуулһан Революционно совет капиталис хүгжэлтын замые буруушаагаад, «Социализмда хүрэхэ бирманскэ зам» гэжэ программа тунхаглаа һэн.

Тэрэ гэһээр зургаан жэл шахуу саг үнгэрөө. Иравади мүрэнэй эрьеэр шэнэ байдал байгуулагдана. Арад зоной дэмжэлгэдэ түшэглэдэг Революционно совет тунхаглаһан зорилгонуудтаяа тааралдуулан, социально-экономическа хэдэн хубилалта орон дотороо бэелүүлээ.

Шэнэ засагай гол оролдолгонь—хариин, национальна энгэй капиталые Бирмын экономикоһоо түрин гаргаха, мүн гүрэнэй һалбариие бэхижүүлхэ хэрэгтэ шэглүүлэгдэнэ. Хариин компаниинууд, банкнууд, гадаадын болон онтовоо үмсын худалдаа наймаае уласай мэдэлдэ оруулһанай ашаар правительствань промышленна хүгжэлтын, финансын талаар эзэн болонхой. 1967/68 оной финансын жэлдэ национальна бүхы үйлэдбэрилгын 50 процентһээ үлүүнь гүрэнэй һалбариин хуби болохо.

Революционно совет аграрна политика бэелүүлхэдээ, «Газарые —элдүүрилдэг хүнүүдтэнь» гэһэн уряа баримтална. Газарые арендээр абаха, мүн таряашад-арендаторнуудай эрхэ тухай хоёр хуули 1963 ондо абтаһан байна. Эдэ хуулинуудай ёһоор, уриеэ түлөөгүйн шалтагаанаар арендаторнуудые газар дээрэһээнь үлдэжэ гаргалга хоригдоһон байгаа. Энээнэй һүүлдэ хоёр жэл болоод арендэ түлөөһэ болюулха тухай хуули гаража, бирман таряашан элдүүрилдэг газарайнгаа бодото эзэн болоо. Революционно совет гүрэндөө уритэй байһан таряашадай үри нэхэлгэ болюулжа, жэл бүри үргаса хуряатар таряашадта урьһаламжа үгэдэг гуримтай болонхой.

Хүдөө ажахые оньһожоруулха, үһалуури хүгжөөхэ хэрэгтэ правительство ехэ анхарал хандуулна. Зургаан жэл соо тракторна парк 350-һаа 4500 хүрэтэр олон болоо, 78 машинно-прокатна станци байгуулагдаа.

Тэндэхи механизаторнуудай ехэтэ һайшаадаг «Беларусь» тракторнуудые Бирмын полинууд дээрэ ходо харахат. 1967 ондо Чемолтау гэжэ газарта үһалууриин түхеэрэлгэнүүд баригдажа дүүрэ. Совет болон Бирмын барилгашадай хамтын хүсөөр ехэ хаалта баригдажа, хоёр канал малтагдаа. Нэгэ хэды саг үнгэрөөд байхада, Чемолтау голой, түбэй Бирмын ганданги районуудта 50 мянган акр шахуу газар услалуулдаг болохо.

Арадайнгаа ажахые сэсэгнань хүгжөөхэ зорилгоор правительствань 1966—70 онуудта оронэй экономико хүгжөөхэ дүрбэн жэлэй түсэб баталан абаһан байна. Мүн арадай гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын, социальна хангалгын хэдэн хэмжээнүүд абтаа. Мүнөө Бирмын эхин һургуулида һуралга, медицинскэ туһаламжа түлөөһэгүй болонхой.

Ороной хүтэлбэрилхы парти болохо Бирманска социалис программын парти (ПБСП) байгуулгые Бирмын хүтэлбэрилэгшэд ехэ удха шанартайда тоолодог. Мүноошье миллион үлүүтэй хүн энэ партида орохо дуратайгаа мэдүүлэнхэй. Ажалшадые ороноо хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ хабаадалсуулха зорилготой хүдэлмэришэдэй, таряашадай соведүүд Бирмэдэ байгуулагдана.

Уласхоорондын ямаршье бүлэглэлнүүдтэ хамаадахагүй, эбтэй эетэйгээр зэргэ оршохо ёһо гуримһаа үндэһэлэн бүхы оронуудтай хани барисаатай байха политика Бирмэ бэелүүлнэ. Бирман, совет арадууд хоорондоо хани холбоотой.

Шэнэ байдал зохёохо замдаа Бирмэ бага бэшэ бэрхэшээлнүүдтэй дайралдана.

А. МАЛОВ.
(АПН).

«БУРЕВЕСТНИК» ИЛАА

Улаан-Үдэдэ Буряадай АССР-эй түрүү һүүри конькигаар эзэлэлгын мүрысөөн спортивна бүлгэмүүдэй суглуулагдамал командануудай дунда болоно. Энэ мүрысөөндэ дундуур ба аха наһанай хүбүүд, басагад өөһэдынгөө хүсэ туршаа. Гэбэшье энэ мүрысөөндэ Буряадаймнай бэрхэ мастернууд Ю. Малыкин, С. Воронин, С. Можаев, Л. Шевчук гэгшэд хабаадалсаагүй.

Мүрысөөн болодог ёһоороо дүтын хараанда—500 метр зайда урилдаагаар эхилһэн байна. Түрүүшээр дундуур наһанай басагад урилдаба. Арба нэгэн хабаадагшадай дундаһаа Таня Бутакова, Тамара Искварская гэгшэд хурданаа туршалсаа. Тэдэнэр 57,4 секунда соо тэрэ зайе гаталһан байха юм.

Аха наһанай басагад баһал энэ зайда урилдаһан. Тэрээндэ Дилара Бекбулатова (55,2 секунда), Валентина Оздоноева (52,6 секунда) гэгшэд түрүүлбэ.

Дундуур наһанай 16 эдир хүбүүд урилдаандаа гараһан байна. 54,2 секунда харуулһан Миша Симаков, аха наһанай хүбүүдэй дундаһаа Алексей Подопригора эрхимлэһэн байха юм.

Эрэшүүлэй дундаһаа 47,1 секунда соо гүйжэ ерэһэн Григорий Филиппов түрүүлбэ.

Удаань 1500 метртэ урилдаан болоо. Басагад ба эхэнэрнүүдэй дундаһаа Бутакова, Бекбулатова, Оздоноева гэгшэд шалгарһан байна.

3000 метртэ дундуур наһанай эдиршүүл урилдаба. Тэрээндэ «Труд» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Выдрин, аха наһанай хүбүүдэй дундаһаа Селезнёв гэгшэд эрхимлэбэ.

Түрүүшын үдэрэй һүүлшын мүрысөөн 5000 метртэ болоһон. ЛВРЗ-гэй спортивна клубай түлөөлэгшэ, СССР-эй спортын мастер Валерий Васильев дээрэхи зайе 8 минута 35,6 секунда соо гүйжэ ерэһэн.

Урилдаанай хоёрдохи үдэр басагад 1000 метртэ урилдаба. Гансахан Таня Бутакова энэ зайе хоёр минута хүрэхэгүй саг соо гүйжэ ерээд, дээрэхи гурбан зайда хамта дээрэнь 178.450 очко абажа, дундуур наһанай басагад соохоо Буряадай АССР-эй чемпион болонхой. Аха наһанай басагад баһал тиимэ зайда урилдаа. Таня Кузнецова 1000 ба 3000 метртэ урилдахадаа 235.166 очкотой болоно, хоёрдохи һүүри эзэлһэн байна.

Эхэнэрнүүд энэ үдэр 1000, 3000 метртэ урилдаа. Тэрэ урилдаанда Оздоноева бүхы урилдаануудта 1-дэхи, Маишева—хоёрдохи, Фроловская гурбадахи һүүрида гараба.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Оздоноева, дундуур наһатайшуулай дундаһаа Симаков, аха наһанай хүбүүд соохоо Банаев, эрэшүүл соохоо Васильев республикын чемпионууд болобо.

Командануудай хоорондын түрүү һүүри эзэлэлгэдэ ехэ наһатанай дундаһаа «Буревестник» нэгэдэхи, ЛВРЗ-гэй спортивна клуб—хоёрдохи, Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнэр гурбадахи һүүри эзэлбэ. Эдиршүүлэй командануд соохоо «Локомотивай» дундуур наһанай эдиршүүл, аха наһанай спортсменүүд соохоо «Труд» бүлгэмэйхид түрүү һүүрида гаранхай.

Н. ИВАНОВ.

ХҮНГЭН АТЛЕДҮҮДЭЙ МҮРЫСӨӨН

Үнгэрэгшэ субботодо хэды хүйтэн байгаашье һаань, хурданаар гүйдэг спортсменүүднай республикын түрүү һүүри эзэлэгын үбэлэй мүрысөө үнгэргэбэ. Тэрээндэ спортивна бүлгэмүүдэй суглуулагдамал 6 команда хабаадалсаа.

14 километрэй зайда эрэшүүл урилдаа. Республикымнай чемпион, СССР-эй спортын мастер Владимир Цыренов («Зенит») хурдаһаар түрүүлжэ гүйгөөд, тэрэ зайе 45 минута 36,6 секунда соо гаталһан байна. Тиигэжэ марафонско урилдаагаар спортын мастерта кандидат Радион Чебунинай сагые 7 секундаар хороогоо. Студентнэрэй командын түлөөлэгшэ Петр Интогоров 2-дохи һүүрида гараба.

Басагад мянган метртэ урилдаа. Тэрэ зайе 3 минута 28 секунда соо гүйжэ ерэһэн багшанарай институдай физическэ хүмүүжүүлгын факультедэй нэгэдэхи курсын студентка Люба Фомина түрүүлээ.

3000 метрэй урилдаанда 35-дахи һургуулиин 9-дэхи классай һурагша Сережа Рымарев эрхимлэһэн байна. Наһанайнь зэргээр тэрэ зайе 9 минута 37,8 секунда соо гаталха гээшэ эрхим саг болоно.

«Зенит» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, эдир басаган Ольга Дорофеева 2000 метртэ урилдахадаа илажа гараа. Тэрэнэй сасуутан, багшанарай институдай студент Сергей Разницын 3000 метрэй урилдаанда түрүүлжэ ерэһэн байха юм.

5000 метртэ эрэшүүл болон эдир хүбүүд урилдаа. Түрүүшын метрһээ гүйжэ эхилхэдээ «Ажалай резервнүүдэй» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Алексей Михалев, Зүүн Сибириин технологическа институдай студент Иван Бурага гэгшэд түрүүлһээр түрүүлээ. Анамана урилдажа ябатараа һүүлшын метрнүүдтэ Михалев түрүүлжэрхёо. Тэрэ энэ зайе 16 минута 08,2 секунда соо гаталһан байна. Эдиршүүлэй дундаһаа түрүүлһэн Василий Чебунин гурбадахи һүүрида ерэбэ.

«Буревестник» гэжэ студентнэрэй бүлгэмэй хүнгэн атледүүд Буряадай республиканска спортсоведэй дамжуулгын кубогта хүртэбэ. «Зенит», «Труд» гэжэ спортивна бүлгэмүүдэй спортсменүүд али тоотой болобошье, «Зенит» бүлгэмэйхидтэ 2-дохи һүүри олгогдоо. Энэ бүлгэмэйхид шанда хүртэхэ һүүри олоор абтһаараа урда ороһон байна.

Хурданаар гүйһэн бэрхэ спортсменүүдһээ Буряадай АССР-эй суглуулагдамал команда бүридүүлэгдэбэ. Тэрэ команда Россин Федерациин түрүү һүүри эзэлэлгын үбэлэй урилдаанда хабаадалсахаар Ессентуки город ошохо болонхой.

Р. МИХАЙЛОВ

САНАШАД… УРИЛДАА…

Һаяхан Дээдэ Онгостойн… ревестник» гэжэ спортивна… дуранай бүлгэмэй түрүү… эзэлхын түлөө санаар… үдэрэй мүрысөөн үнгэрг… Тэрээндэ Буряад ороной… һургуулинуудай түлөөлэгшэ… баадалсаһан байна.

15 модоной зайда ма… кандидат В. Братеньков (… логическэ институт) 58 … 22 секунда саг харуулжа, … һүүри эзэлээ. Спортын … Н. Тарабукин фиништэ Б… ковһоо 53 секундаар хож… ерээд, хоёрдохи һүүрида г…

15.20 модондо үгтэһэн … шуулай урилдаанда техн… ческа институдай студент. … терта кандидат А. Калу… шалгарһан байна. Хорин м… урилдаһан эрэшүүл соохоо … 12 минута 11 секунда саг… багшанарай институдай с… В. Хандриков баранһаа … гүйгөө.

Эхэнэрнүүдэй дунда у… 5, 8 модондо урилдахадаа, … сагдагша зайнуудта түр… ерэһэн технологическа ин… дай түлөөлэгшэ, спортын … Н. Радаева республикын … оной нэрэ зэргэдэ хүртэба… луу басагадай дундаһаа м… технологическа институдай … дентка Н. Вершинина шал…

Эстафетын урилдаанда э… нүүдэйшье, эрэшүүлэйшье … даһаа технологическа ин… дай хоёрдохи командын … лэгшэд эгээн һайн саг хар… байна.

М. РИНЧИН…
мүрысөөнэй су…

Сүүдэй залһаа…

ХУЛИГАНУУДТА… ХАЙРА БАЙХА…

Улаан-Үдын барилга-х… гын гурбадахи управлени… дэлмэришэд Емельянов … шин хоёр ажалдаа халир… гэр бүлэдөөшье муугаар … мүн баһа хуули ёһондо … гүй ааша гаргадаг байһа…

Үнгэрэгшэ жэлэй ноябр… най үдэшэ трамвай соо һо… ябаха зуураа пассаж… үһэриһэн, Татауров гэжэ … хүбүүе түлхиһэн байна. … бүүе дахажа трамвайһаа … хиновай үйлсэдэ буухата… Татауровые түлхижэ уна… абажа ябаһан велосипеда… кабелиин таһархай хоёро… бэеынь илгангүй, һүртэй … газр сохижо, залуу хүбү… дөөр шархатуулаа.

Зэрлиг ааша гаргаһанай… лөө Емельянов Кривуз… Улаан-Үдын Советскэ … арадай сүүдэй шиидхэбэ… тустаа 5 жэлэй болзоро… режимэй түрмэдэ хааг…

И. ТАРМ…
Советскэ ра…
прокуратурын мүр…
хоёрдохи шатын ю…

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО — ХИЛЫН ГААДАНАҺАА

ССР Колумби хоёрой хоорондохи харилсаа һэргээлгые Венесуэлын олониитэ һайшаана

КАРАКАС. ТАСС-ай корреспондент Сервандо Гарсиа Понсе ингэжэ дамжуулна:

СССР Колумби хоёрой хоорондохи дипломатическа харилсаа һэргээлгэ эндэ угаа ехээр һонирхогдоо. Энээн тухай мэдээсэлые бүхы газетэнүүд түрүүшынгээ хуудаһануудта толилһон байна. Эдэ харилсаануудые һэргээлгэ бүхы Латиин Америкэдэ таарамжатай байха гээд «Насиональ» газетэ тэмдэглэнэ.

Венесуэлэ Колумбиһаа жэшээ абаха ёһотой гээд Эб Найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн Венесуэлын генерал Хосе Рафаэль Габальдон ТАСС-ай корреспондентдэ мэдүүлээ. СССР-тэй, бусад социалис оронуудтай харилсаа тогтоохо тухай манай ороной олониитэ эрилтэ хэнэ. Юуб гэхэдэ, иимэ харилсаан экономическа бэеэ даанхай байдалай, бүриин эрхын түлөө манай тэмсэл шангадхалгада туһална гээд Габальдон заагаа.

Совет-Суданай культурна холбоон бэхижэнэ

ХАРТУМ. (ТАСС). Һургуули дүүргэһэн суданайхидта совет дээдэ һургуулинуудай үгэһэн дипломууд Суданай бакалаврай гү, али магистрай дипломуудтай адли гэжэ хараалһан протоколдо эндэ гар табигдаа.

Энэ протокол Суданай ба Советскэ Союзай хоорондо соёл культурын харилсаа холбоо хүгжөөлгэдэ шухала туһа нэмэри болохо үгэнэ.

СССР-һээ Суданда байдаг элшэн сайд И. И. Якушин советскэ талаһаа протоколдо гар табяа.

Түбэгтэй гэмтэлгэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Америкын «В-52» гэжэ бомбардировщик атомна бомбонуудые шадал соогоо абаад харуулай ниидэлгэ хэжэ ябаһаар Туле (Гренланди) шадарай сэрэгэй баазада дүтэхэнэ һаяхан буухаа баатай болоһон байгаа. Экипажай долоон гэшүүнэй нэгэниинь гэмтэжэ ухоо, нүгөөдэнь һураггүйгөөр үгы болоо.

Гэмтэлгын болоһон газарта ядерна тэһэрэлгэ болоно магад гэжэ түбэгшөөжэ байһан тухайгаа хэблэл элирхэйлэн мэдүүлһэн байха юм. Энээнтэй дашарамдуулан «ядерна түхеэрэлгын шабхань татагдаагүй байгаа, тиимэһээ аюул болохогүй» гээд Пентагон тусхайтаар мэдүүлһэн байна.

Энээн тухай мэдээсэхэ зуураа, американ информационно агентствонууд ингэжэ онсолон тэмдэглэнэ. Эдэ бомбонууд олдоо гү, унахадаа хэр зэргээр гэмтэһэн байгааб гэжэ мэдээсэхэһээ агаарай хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд арсаһан байна. Энэ талаа ядерна зэбсэг тээһэн американ бомбардировщигуудай гэмтэһэн түрүүшын ушар бэшэ юм гээд агентство һануулна.

Урда Вьетнамай патриодуудай амжалта

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд Тхыатхиен провинциин Фулок районда январиин 7-һоо 11 хүрэтэр американо-сайгон сэрэгүүдтэ хэдэ дахин амжалтатайгаар добтолоо.

Освобождение агентствын дамжуулгада үндэһэлэн ВИА агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, байлдаануудай үедэ патриодууд дайсанай 700 шахуу сэрэгэй алба хэгшые, тэрэ тоодо 132 американецые хүлһөөнь буулгаа, 49 дайшалхы машиные, 105 миллиметрэй табан томо буу усадхаа, һомо хэрэгсэлнүүдэй 5 склад тэһэлээ.

„Лунная кабина“ США-һаа табигдаба

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). «Лунная кабина» гэжэ 15 тонно шэгнүүртэй замбуулинай аппарат США-һаа январиин 23-да Москвагай сагаар 1 час 48 минутада табигдаа. «Сатурн-1» гэжэ ракетэ хэрэглэн энэ аппарадые табилга «Апполон» гэжэ программаар хэгдэһэн ээлжээтэ туршалга болоно. Түс программа 1970 ондо һара дээрэ хүниие буулгаха ябадал хараалдаг юм. Замбуулинай дайда соо аппарадай хүдэлэн ябалгые шалгаха гээшэ туршалгын зорилгонь болоно.

Табилгын һүүлээр хэдэн часай үнгэрөөд байхада аппарадай двигательнүүд хүдэлгэгдөөд болюулагдаһан байна. Энэ хадаа һара дээрэ буулгые, һөөргөө ниидэлгые шалгажа үзэһэн ябадал болоно. Гэбэшье двигательнүүдынь программаар хараалагдаһанда орходоо ниилээд бага саг соо хүдэлһэн байгаа.

Рио-де-Жанейрэдэ ехэ халуун болоно

РИО-де-ЖАНЕЙРЭ. (ТАСС). Эндэ угаа халуун зун боложо байна. Юумэнэй һүүдэртэ 40 градус халуун болоно. Наранай халуун элшэһээ хамагай түрүүндэ үхибүүд хохидоо. Январиин гурбан неделиин турша соо 28 үхибүүн үхөө. Гансахан лэ январиин 21-нэй үдэр городой больницануудта 150 гаран үхибүүн оруулагдаһан байна.

Ехэ хүнүүдэйшье хохидодог ушар олоор үзэгдэдэг боложо байнхай.

Насутионой мэдүүлгэ

ДЖАКАРТА. (ТАСС). Индонезидэхи һунгалта жэл хахад тухай болзороор хойшолуулагдаба гээд конгрессэй гэшүүдэй заседаниин январиин 23-да Джакартада болоходонь, Индонезиин арадай саг зуурын консультативна конгрессэй түрүүлэгшэ генерал Насутион мэдүүлээ. Бүгэдэ ниитын һунгалта тухай хуулиин проектые парламентын хаһа саг соонь хараалан зохёожо шадаагүй дээрэһээ һунгалта хойшолуулагдаба гээд тэрэ тайлбарилаа гэжэ Антара агентство дамжуулна.

Налог дээшэлүүлэгдэхэнь

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Орон дотор олзын налогые 10 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ США-гай правительство хүсэд ниидэнхэй. Түлөөлэгшэдэй палатын бюджетнэ комиссиин заседани дээрэ январиин 22-то үгэ хэлэхэдээ, США-гай Финансын министр Г. Фаулер ингэжэ мэдэрээ. Вьетнамдахи дайн байлдаанһаа уламжалан, абаһан уялгануудаа США-гай дүүргэхын тулада иимэ хэмжээ абаха шухала болоно.

ПРАВДА БУРЯТ…

Мүнөөдэрэй номе…

Нэгэдэхи хуудаһанда: … ондо Буряадай АССР-э… ажахын хүдэлмэрилэгшэ… һан социалис уялганууд…

Хоёрдохи хуудаһанда: … сурталай фронтын тэ… гэһэн С. Бадмаевай ста… рэл орон доторнай. «А… руушын алхамууд»—В. … гэгшын статья.

Гурбадахи хуудаһанда: … юумэн иимээр дүүрэхэ… гээшэ гү?» гэһэн А. Се… статья. А. Халтуевай оч…

Дүрбэдэхи хуудаһанда: … саанаһаа ерэһэн мэдээс… таг нютагай һонин. С… нууд.

САГАЙ УЛА…

Улаан-Үдын авиамете… мэдээсэһэнэй ёһоор, … республика доторнай … гатай байха. Һулахан… хилха. Байгал шадар … бэшэ нютагуудта … Улаан-Үдэдэ 23—25 … хүйтэн байхаар хүлеэ…

Редактор Ц. Ц. ЦИБ…

Манай адрес, телефону…

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—6… приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редакт… 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. секретаря—… отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—… 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленн… строительства—61-35, советского строительства и быта—… культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-8… формации—34-05, общественная приёмная—56-62, ма… бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография Управления по печати при Со… вете Министров БурАССР.

Н-04338. Зак. …